II. [illegible] d. Baumeister.

Ueber d. [illegible] Gegenstand [illegible] in d. Jen. A. L. Z.
1818 N. 147.

[illegible] Wikanes [illegible] Herman [illegible]

[illegible] XXI [illegible] XXII.

Herman [illegible] v. 375. [illegible] 425 [illegible] 1054 [illegible]

[illegible] 1018. [illegible] 1010. [illegible] 1525
433 [illegible] 372 [illegible]
[illegible] 122 [illegible]
236 [illegible] 419.
20 [illegible]
6 [illegible] 1287 [illegible]
[illegible] 405 [illegible]
[illegible] 38. 6 [illegible]
[illegible] 432.

[illegible] 1297
[illegible] 1156.
[illegible]
[illegible] 533. 987
[illegible] 539 O. T. 1305. Nat. 926. Fr. [illegible] 83. [illegible]
[illegible] 1067 [illegible]
[illegible] S. 53. [illegible]
XX [illegible]
[illegible] 603 [illegible] Wikanes [illegible] V. 180 [illegible]
[illegible] 45 [illegible]
[illegible] MS. 1279 [illegible] 13. [illegible] 867. 1320.
Tr. 941. [illegible] 1018. 1308. O. T. 581. 640. 1250 C. L. 330.
818 [illegible]
[illegible] 941 [illegible]

Zur Vergleichung dieser Schrift mit der Jenais. Littera[tur-Zeitung]
N. 236 Decbr: 1823. wo gehandelt und gezeigt wird.

Codex, [illegible] Ueber den Unterschied der Atticisten nach Lobeck ad Phrynich. 24. [illegible] [illegible] gebraucht worden sei. [illegible] Stellen der Ueberlieferung [illegible] Gegentheil [illegible] Stellen übrig, wo das Gegentheil [illegible] [illegible] Aj. [illegible] O.C. [illegible] Fischer zu Well. 1. 204 Schaef. zu Gregor Cor. 500 [illegible] Ald. 447. 661. Herod. 415. 450. 1192. 1483. Trach. 871. 1229. Aj. 1120. 1148. Ph. 998. O.C. 5. 72. 569. 587. 1152. 1160, [illegible] O.C. 5. [illegible] Herod. 1113. [illegible] O.C. 443 [illegible] Herod. Cod. [illegible] p. 187 [illegible] Med. 361.

[illegible] Schaefer Melet. Crit. [illegible] Med. 410. [illegible] Elmsley zu Medea 319 [illegible] Soph. O.T. 843. [illegible] Fischer z. Well. III 386. [illegible] Theogn. 229. [illegible]

[illegible] Aj. 484. [illegible] Elect. 283. Trach. 909. O.C. 1608. 1621. O.C. 1137 [illegible] Elmsley [illegible] Fragmenta. Soph. 6, 1.3. Tyr. [illegible] Herod. 271 [illegible] Elmsley [illegible] Vocal [illegible] Herod. 209 [illegible] Elmsley zu den Bacchae 757. [illegible] Th. 641. 1037. 1046 [illegible] Blomfield und Wellauer.

Ueber die [illegible] [illegible] wahrscheinlich lang, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Sylben [illegible] Dafür [illegible]
b. Soph. Electr. 7 b. Trach. 1074. Aj. 882. 1031. 1244. O.C.
833. 989. [illegible]. Und dagegen Elmsley über die Verse zu O.T.
85 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Iamben [illegible] erforderlich, wie Phil. 148 einen Anapäst, der das
nämlich [illegible], wie El. 48 [illegible] [illegible] Stelle, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Trach. 35 [illegible] [illegible] erforderlich, [illegible]
nicht ganz [illegible] O.T. 1513 O.C. 1530 [illegible] Trach. 35 [illegible]
[illegible] Aj. 1. 836. Phil. 259. 641.
O.C. 347. 746. 750. [illegible] Trach. 35 [illegible] Brunck.
Ed. Herm. [illegible] [illegible] erforderlich, [illegible]
[illegible] Porson Elmsley, Matth. zu Hec. 1158 [illegible]
O.C. 1532. 1548. [illegible]
[illegible] Stelle, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Brunck [illegible] [illegible]
[illegible] Stellen [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Trach. 388
[illegible] Phil. 286. [illegible]
Arch. 79. [illegible] [illegible] Soph. [illegible]
[illegible] Elmsley z. Med. 516. [illegible]
[illegible]
Ueber den Dativ. [illegible] Elmsl. z. Med. 48. Matth. Gramm. [illegible] 55
[illegible] Soph. Electr. 1191 [illegible] Phil. 457. [illegible]
[illegible] 4. Iph. [illegible] 8. 9.
[illegible] Ant. 1297. b. Soph. [illegible]
Elmsley z. Heracl. 969. Phil. 491 [illegible]
[illegible] O.C. 1513 [illegible]
Eur. Hec. 912 [illegible] 395. Ar. 883.
Ant. 1275. Aj. 292. [illegible] Elmsley z. Med. 88.
Ueber [illegible] Lobeck zu Ajax 428. [illegible]
[illegible] Elmsley z. Herc. und Hippol. 108. [illegible]
[illegible]

THEOPH. CAR. GUIL. SCHNEIDERI

VIMARIENSIS

DR. PH. ET PATRII GYMNASII HYPODIDASCALI

DE

DIALECTO SOPHOCLIS

CETERORUMQUE

TRAGICORUM GRAECORUM

QUAESTIONES NONNULLAE CRITICAE.

IENAE

IN LIBRARIA CROEKERIANA

MDCCCXXII.

LITERARUM GRAECARUM

AMICIS ATQUE CULTORIBUS.

Agitur in hoc libello:

II, 2441 dr Burmester

Ueber [illegible] Gegenstände [illegible] Jus[illegible] in d. Jen. A. L. Z.

1818 N. 147.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

S. XI [illegible] Cod. lat. p. XXII.

[illegible]

S. 373 [illegible] 425 [illegible] 1054 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 1018 [illegible] 1010. Cod. M. 1525

[illegible] 372 [illegible]

433 [illegible]

[illegible] 122 [illegible]

236 [illegible] 419.

20 [illegible]

[illegible] 1287. [illegible]

[illegible]

[illegible] 405 [illegible]

[illegible] 38. 6 [illegible]

[illegible] 432.

[illegible] 1247

[illegible] II 156.

[illegible]

[illegible] 533. 987

[illegible] 539 [illegible] 1305. [illegible] 926 [illegible] 83. [illegible]

[illegible] 1067 [illegible]

[illegible] S. 53 [illegible]

XX [illegible]

[illegible] 803 [illegible] V. 180 [illegible]

[illegible] 45 [illegible]

[illegible] 1279 [illegible] 13. [illegible] 1320.

[illegible] 941 [illegible] 1018. 1308 [illegible] 581. 640. 1256 [illegible] 330.

496. 816 [illegible]

[illegible] 941 [illegible]

Eine Recension dieser Schrift in der Jenais. Litteratur

N. 236 Decbr: 1823. [illegible] [illegible]

wird.

Codex; [illegible] [illegible] [illegible]. Ueber den Unterschied der

Attizisten auch Lobeck ad Phrynich. 24.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible], [illegible].

[illegible], [illegible], [illegible] gebraucht worden sei. In d Stellen der

[illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] das Gegentheil, [illegible]

[illegible] ad [illegible] ein [illegible] [illegible] der Handschriften das Gegentheil, [illegible]

Stellen [illegible], wo das Gegentheil der [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in d [illegible]. 4mal El. 5mal in d Trach. 10mal 2 mal in

[illegible]. 8mal in d [illegible] Oed. 2mal im [illegible] ad 6mal in d [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 1. 204 Schaef. zu Gregor Cor. 500

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. [illegible]. 447. 661. [illegible]. 415. 950. 1142.

[illegible] [illegible] [illegible]. 447. 661. [illegible]. 415. 950. 1142.

auf für das [illegible] [illegible]. 447. 661. [illegible]. 415. 950. 1142.

1483. Trach. 671. 1229. Aj. 1120. 1148. [illegible]. 998. O.C.

[illegible]. 72. 569. 587. 1152. 1160, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],

[illegible] O.C. 5. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. 1113. [illegible]

[illegible] O.C. 443 [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Herod. [illegible]. [illegible] [illegible]. p. 187 [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Med. 361.

[illegible] [illegible] Ophel. Hor. 7 [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Schaefer [illegible]. [illegible]

[illegible]. Eichst. [illegible]. [illegible]. 410. [illegible]. Elmsley zu Medea 314 [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] Soph. O.T. 843. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] Fischer z. Well. [illegible] 386.

[illegible] de [illegible]. Thuryd. 229. auf [illegible] Handschriften b. Brunck d Eichstädt

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Herm. Praef. zu Soph. Aj. XIX. [illegible] [illegible].

Elect. 283. Trach. 909. O.C. 1608. 1621. O.C. 1152 [illegible] [illegible]

Elmsley [illegible], [illegible] [illegible] Fragmenten. Soph. 6, 1.3. [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] Herod. 271 [illegible] Elmsley [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Herod. 204

[illegible] Elmsley [illegible] Bacchae 757. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] Tr. Th. 641. 1037. 1046 [illegible] [illegible] [illegible] Handschriften

[illegible] [illegible] Blomfield d Wellauer.

de multis aliis huius generis valent, et infra communicabuntur. Recte πεῖθου contra atticistarum πιθοῦ idem vir doctus defendit in nota ad Electr. 1003, recte intellexit, dialectum doricam invitis libris inferendam non esse, qua de re conferatur ad Aiac. 619, recte iam antea Brunckius ad Philoct. 1239. ἠβουλόμην atticum quidem, sed tragicis non frequentatum esse monuerat, recte Porso ad Eurip. Phoen. 5 formas ἑλίσσω et εἱλίσσω probaverat, recte denique alia alii restituerunt. At multa supersunt, de quibus aliter quam nunc fit, iudicandum esse arbitramur. Quod de maiore eorum parte, quae subiungam, valere mihi videtur, alia similia in iis tractaturo, quae ad Sophoclis fabulas scribere in animo est.

Ordiamur a multum tractata, a plurimisque in ει mutata secunda in passivo et medio praesentis futurique indicativi persona in ῃ, quo modo in codicibus Sophoclis aliorumque tragicorum atque veteribus editionibus constanter terminatur, exceptis formis οἴει, βούλει et ὄψει, quae e vetere atticismo omnibus atticis librorum auctoribus propriae sunt. Quae passim in libris leguntur secundae personae in ει exeuntis exempla, ex serioris aevi eadem pronuntiatione utriusque diphthongi orta plerumque in pessimae notae codicibus reperiuntur. Praeeunte Valckenaerio Brunckius, qui formam in ει a grammaticis atticam nuncupari commendarique, ab Aristophane, vere attico, servari animadverterat, nonnullorum exemplorum apud tragicos quoque non satis idonea auctoritate nisus, in futuris quidem, repugnantibus codicibus

atticam illam terminationem introduxit. Quem Porſo, Hermannus, Erfurdtus, alii ſequuti ſunt, ſecundam praeſentis quoque in paſſivo et medio ita ſcribentes. Qua ratione nuperrime in editione Sophocleae Electrae et Trachiniarum tacite relicta, futuris modo illam formam Hermannus tribuit, argumentis, quibus ductus ſit, non expoſitis. Itaque videmus, quam dubii ſummi critici haereant, qui a codicum fide recedentes ſuum ſequantur arbitrium. Argumenta autem eorum, qui hac de re ſcripſerunt, Maittairii in dialectt. p. 62 ſq. Fiſcheri ad Welleri grammat. 1. p. 119. 2. p. 399, Koenii ad Gregor. Corinth. p. 49, ex edit. Schaeferi p. 118 ſqq. §. 55, Valckenaerii ad Eur. Phoen. v. 576. p. 216 ſq., Brunckii ad Sophocl. Oed. reg. 336, Porſonis in praefatione ad Eur. Hecub. p. 4, Hermanni in ſuae ad eamdem fabulam praefationis p. 25 ſqq., Matthiae in gramm. graec. §. 197. 1, Buttmanni in ampl. graec. gramm. §. 87. not. 9. p. 354 ſq. haec fere ſunt: primum veteres grammatici atticam ſcripturam eſſe formam ſecundae perſonae in ει affirmant, ut ſcholiaſtes ad Ariſtoph. Plut. 40, Gregorius Corinthius et alii. Quod negari non poteſt, cum Ariſtophanem habeamus exemplum alioſque atticos. Tum analogia illam atticam probari formam imprimis Porſo in praefatione ad Hecub. p. 4 docere ſtudet. Denique diphthongum ει pro cognata diphthongo poni licere monet Hermannus in praefatione eiusdem fabulae p. 27. Recte, neque ob ipſum uſum et exempla improbarem, etiamſi pro illa forma nihil argumentorum afferri liceret. At quamvis in Ariſtophane aliis-

que vere atticis formam in ει exeuntem servandam minimeque repellendam esse iudico, exceptis fortasse singulis locis, in quibus tragicorum ille sermonem imitatur: tamen ex Aeschyli quidem, Sophoclis et Euripidis fabulis removendam eam, praeter formas illas οἴει, βούλει, ὄψει, quas constanter in libris ita scriptas videmus, arbitror. Cuius sententiae hae mihi sunt rationes: primum omnium ferme et optimorum librorum consensus, pariter atque membranarum Aldique editionis haud exigua fides. Quis enim existimaverit, ut unum certe exemplum afferam, in Sophoclis Trachin. v. 450 ψεύδῃ, 452 ὀφθήσῃ, 470 μέμψῃ, et 471 κτήσῃ, quater communem formam in ῃ, quam ad unum omnes codices tuentur, in atticam contra codices esse mutandam? id quod fecit Erfurdtus. Eadem res in Aesch. Prom. 1008 sqq. Atque hac probata mutatione, in quibusnam tandem fides habenda veteribus libris? Ita latus libidini nostrae aperitur campus. Tum quod aliis grave argumentum est, indicativi et coniunctivi formarum diversitas, apud me quidem non multum valet, cum aliis quoque multis, quae differunt, eaedem formae sint, ut indicativo et coniunctivo in activi ac passivi praesenti tempore verborum in αω, quorum modorum usus tam certus est, ut statim intelligas, uter ponendus fuerit. Deinde in quo summi editores ac critici vehementer peccaverunt, est tragicorum dicendi genus, quod atticum esse oportere iudicantes tragicas fabulas commaculaverunt, licet accurata earum lectio contrarium clare demonstraret. Quot enim epicae

et ionicae formae in senariis reperiuntur. Iam tempus est intelligere, tragicos poetas, qui res oculis subiiciunt a communis vitae consuetudine longius recedentes, graves et rariores, dicendi quoque genus sibi elegisse, quod a vulgari paullum recederet, et multa ex epicis poetis hausisse, qui gravia canentes ipsis praecesserant. Denique si quis existimaverit, recentiorum modo atticorum esse formam secundae passivi in η, quamvis id ipsum de altera contendat Suidas v. ἅπτεσθαι: negari quidem non potest, forma illa eos usos esse, sed concedendum quoque, in communi dialecto regnasse eam, iamque apud Homerum passim reperiri, v. c. Iliad. 1, 160 τῶν οὔτι μετατρέπῃ οὐδ' ἀλεγίζεις. Odyss. 1, 254 ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσσῆος δεύῃ· cf. Thierschii graec. gramm. §. 221. p. 309. Adde Iliad, 2, 365 γνώσῃ ἔπειτα. 5, 757 et 872 Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ, alia. Unde apparet, formam in η novam non esse, sed ex Homero transiisse in communem linguam, tragicis, quorum tempore altera forma in ore Atheniensium erat, illam retinentibus, Aristophane contra, qui res communis vitae in scenam ducebat, atticorum formam apte usurpante. Vide quae Passovius, censor Elmsleiani Oedipi regis in ephemeridibus literariis Jenensibus 1818. num. 147. p. 260 disputavit.

Cum formarum, quae literis η et ει differunt, mentionem iniecerimus; nonnulla alia his similia addere libet. Et primum quidem de scribenda secunda persona activorum verborum in μι exeuntium ambigitur, qualis est ἵεις, ἵῃς, ἱεῖς. In codicibus

enim veteribusque editionibus plerumque ἵεις, σὺνίεις et alia composita accentu in paenultima locato scripta leguntur, ita tamen, ut alii libri ἵης, συνίης etc. praebeant. Quare anceps est iudicium. Brunckius scribi iubet ἱεῖς, τιθεῖς ab antiquis verbis ἱέω, τιθέω, quae atticis in usu non fuere. Conferatur eius nota ad Philoct. v. 992, ad Oed. reg. v. 628 et ad Aristoph. Lysistrat. v. 895. Cui adversatur Porso ad Eur. Orest. v. 141, formas τιθεῖς, ξυνιεῖς barbarismos vocans, atticisque tribuens τίθημι, τίθης, τίθησι. ceterum exempla proferenda esse, in quibus cogente versu τιθῶ, τιθεῖ, τιθοῦμεν, τιθεῖτε attici dixerint. Itaque exempla doctrinae suae repugnantia correxit, corrigique vult. Sed formas illas contractas, neque atticismo neque barbarismo tribuendas, apud ionicos et doricos scriptores reperiri recte probavit Matthias in gramm. graec. §. 205. 1., quamvis hi ipsi τιθοῦμεν, τιθεῖτε non admiserint. In hac quoque re Porso oblitus est, tragicos non semper esse atticos. Quare ne removeamus illam formam satis graecam, quamvis rariorem, cum apud ionicos modo et doricos auctores, ut iam diximus, legatur, communi et attica dialecto in formis τίθημι, τίθης, τίθησι consentiente. Accentum autem quod attinet, cuius grammatici auctores sunt, in libris ʽΙΕΙΣ, ʽΙΕΙ, similia sine tenore pingi solebant, quae illi propter formam pro imperfecto tempore habita, ἵεις, ἵει, plerumque scripserunt, aliis peioribus libris e solemni vocalis η et diphthongi ει confusione, praesentisque temporis causa, quod requiri librariis illam formam ignoran-

tibus videbatur, ἴῃς saepiſſime exhibentibus. Nobis optimos libros sequendum; et, ubi praeſens requiritur, ἱεῖς, τιϑεῖς, ἱεῖ, τιϑεῖ, ubi imperfectum, ἵεις, ἵει ſcribendum eſt, ut recte vidit Brunckius. Ita praeſens reſtituendum in Electr. v. 596 ἢ πᾶσαν ἱεῖς γλῶσσαν. v. 1347. οὐχὶ ξυνιεῖς; Oed. reg. v. 628 εἰ δὲ ξυνιεῖς μηδέν; Antig. v. 403. ἦ καὶ ξυνιεῖς καὶ λέγεις ὀρϑῶς ἃ φῄς. In Phil. v. 992 ϑεοὺς προτείνων, τοὺς ϑεοὺς ψευδεῖς τιϑεῖς pro praeſenti τιϑεῖς habere licet, ut Brunckio placuit, niſi τιϑεὶς ſcribens participium praeferas, quod propter omiſſam copulam non offendit. Etiam in his Ariſtophanes atticam formam amat, ut in Plut. 45, ubi libri ξυνίῃς dant. Ceterum cf. Musgravius ad Eur. Hercul. fur. 710 et Buttmanni amplior. graec. gramm. pag. 524.

Sequitur aliud huic ſimile, pluſquamperfectum ᾔδειν, ᾔδεις, ᾔδει ſive ᾔδειν, et ᾔδη, ᾔδης, ᾔδη, quorum alterum ex inuſitato perfecto εἶδα, communi pluſquamperfecti terminatione ειν adiecta, alterum ex eodem perfecto, addita terminatione ionica εα, quae in η contrahitur, formatum eſt. Conf. quos laudat Matthias in graec. gramm. §. 193. 4. Tragicis communis forma ᾔδειν, quantum e codicibus colligi licet, uſitatior erat, atticis ionicam formam retinentibus. Sic in Sophoclis Oed. reg. 433. 1525. Electr. 1018. 1185. Antig. 18. 447. 448. 460. Oed. in Col. 948. Trach. 87. Phil. 1010, quae fere omnia ex hoc poeta exempla ſunt, optimi plurimique libri conſtanter communem formam tuentur, niſi in Oed. Col. 944, ubi ᾔδη δ' ὅϑ' οὕνεκα, et in Trach. 990, ubi ἆρ' ἐξῄδης

vulgaris ſcriptura eſt. Quae cum ita ſint, noli neque hanc formam ex illa, neque ex hac illam corrigere, ut conſtantiam quamdam poetarum fabulis inferas. Quamvis enim communis forma crebrius reperitur apud tragicos, ut ſupra eſt dictum, paſſim tamen, ſive ſit e negligentia factum, patria dialecto invitis poetis ſe obtrudente, ſive de induſtria, attica iuxta illam ſervari recte poteſt.

Tranſeamus ad ſubſtantivum κλεῖθρον, ſive κλῇθρον, cuius altera forma, quae frequenter reperitur, ab editoribus in alteram κλῇθρον, tragicis non alienam, plerumque mutata eſt. Cf. Brunckius ad Oed. reg. v. 1262. Formae κλῄς, κλῄω, κλῇθρον unice atticorum ſunt, cf. Koenius ad Greg. Corinth. p. 42, κλεὶς contra, κλείω et κλεῖθρον ad communem dialectum referuntur, quam ut iam vidimus, tragici saepe praeferunt atticae. Quare equidem hancce formam, ubi in codicibus extat, non mutaverim. Salva igitur eſt in Oed. reg. 1262, ſalva in Antig. 1186, ubi atticam formam reponere oblitus eſt Brunckius, ſalva in Eur. Iphig. in Aul. 345, in Phoeniſſ. 112. 268, ubi vide Valckenaerii notam, ſalva in aliis multis locis, dubia autem in Oed. reg. 1287. 1294. Ἀποκλεῖσαι, non ἀποκλῇσαι legitur ibid. v. 1388. κλείσας in Eur. Phoen. 879 Aldus, κλῄσας vel κλῄϊσας MSS. praebent.

Similis quaeſtio de nominativo pluralis tertiae declinationis in nominibus, quae in εύς finiuntur. Sunt enim primitivae formae hae, βασιλέες et βασιλῆες, quarum altera, v. c. Θησέες in Platon. Theaet. p. 169 b., altera paſſim apud tragicos reperitur, ut in

Aiac. 959. ξύν τε διπλοῖ βασιλῆες, ubi trifyllabum eft, ficuti in Aefch. Pers. 581 τοκῆες bifyllabum. Ex illa communis forma βασιλεῖς per contractionem oritur, ex utraque attica βασιλῆς, cf. Choerobofci nota in Etymolog. Magn. p. 473. 37. et cenfor Elmsleiani Oedipi regis in Jenenfibus ephemer. litt. 1818. n. 147. p. 261. Sic hunc nominativum praeeuntibus aliquot libris, Triclinio et Dawefio in mifcell. critt. p. 129. fcribi iuffit Lobeckius ad Sophocl. Aiac. p. 247., et Schaeferus ad Gregor. Corinth. pag. 101, probante Buttmanno in prolix. graec. gramm. pag. 195. Nihilo minus tam faepe reperitur βασιλῆς, ut pro corrupta forma haberi nequeat, quae e communi βασιλεῖς ab Atticis fic formata fit, ut κλῆς, κλῆθρον, κλήω e κλεὶς, κλεῖθρον, κλείω, de quibus modo diximus. Cf. Euftathius ad Hom. Iliad. pag. 50. 18. ἔθος τοῖς Ἀττικοῖς πολλάκις τὴν διὰ τοῦ ε καὶ ι δίφθογγον διὰ τοῦ η καὶ ι προάγειν, καὶ οὐ μόνον ἐν τῷ, ἱερῆς καὶ βασιλῆς καὶ ἱππῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ῥημάτων. Itaque habet, quo commendetur, ut equidem atticis utramque formam et βασιλῆς et βασιλῆς in ufu fuiffe cenfeam. Eadem eft Thucydidis hac in re inconftantia, ut Poppo de elocutione Thucydidis pag. 221 fq. et in farrag. difcrep. fcript. pag. 471 fqq. demonftravit. Tragici autem etiam in his communem formam in εῖς praeferunt, ut ex optimis libris intelligitur. Vide exempla a Brunckio ad Oedip. reg. v. 18 collata, quibus addas Aiac. 189. βασιλεῖς, 863 τροφεῖς, Electr. 1107. 1442 Φωκεῖς.

Accedimus ad cognatum usum formarum εἴκασα et ᾔκασα. Haec quidem licet apud atticos et tragicos reperiatur, tamen etiam altera forma εἴκαζον, εἴκασα etc. bona, neque mutanda est. Itaque in Sophocl. Electr. 662 vulgatam αὐτὸς εἴκασας καλῶς probes, neque Brunckius, Porſo aliique in Eurip. Phoeniſſ. 164 ἐξεικασμένα et 431 εἴκασε corrigere debebant, quae Valckenaerius ad v. 165 p. 54b intacta iure reliquit. Neque in Aeſch. Coeph. 631, neque aliis locis ſcripturae librorum augmento carentes in atticam mutandae erant. Qui de his formis diſputaverunt, praeter laudatos hi ſunt, Pierſo ad Moerin. p. 182. Fiſcherus ad Welleri grammat. 2. p. 279. Ruhnckenius ad Timaeum p. 95, voce εἰκάζων, Brunckius ad Ariſtoph. nub. 550. Formae εἴκαζον, εἴκασα εἴκασμαι etc. communi dialecto, ᾔκαζον, ᾔκασα, ᾔκασμαι etc. atticae convenire videntur, licet in talibus limites minus arcti ponendi ſint, quam vulgo fecerunt grammatici. Sic e Platon. ſympoſ. p. 259 εἴκασα laudatur, neque Thucydidem augmento uſum eſſe probavit Poppo in elocutione eius p. 226.

Augmenti mentionem cum fecerimus, quae huc ſpectant, iam tractemus. Et primum quidem de augmento verborum a diphthongo ευ incipientium, pauca dicantur. Quid grammatici iudicent, Popponis obſervationibus criticis in Thucyd. p. 82 ſq. eiusque diſputatione de elocutione Thucydidis p. 227 inſpectis videbis. Quorum aliis augmentum probantibus, aliis improbantibus, utrumque licuiſſe, colligere nobis licet. Verbum εὔχεσθαι augmentum in Soph. Trachin.

610 ηὖγμην, 766 κατηύχετο, Antig. 1336 συγκατηυξάμην, in Eur. Hecub. 20 ηὐξόμην etc. accipit, in Philoct. 1020 εὐξάμην, Trach. 16 ἐπευχόμην aliisque locis reiicit. Verbi εὐτυχῶ in Eur. Hecub. 18. ηὐτύχει imperfectum eſt, v. 1198 autem et 1218 εὐτύχει. cf. Porſo ad verſ. 1198 et Matthiae graec. grammat. §. 167. 6. ηὐλαβεῖσθ', ὃ τοῖς etc. in Eur. Oreſt. 738 vulgo legitur, pro quo Aldina εὐλαβεῖσθ' ὃ τοῖς exhibet. In Oed. reg. 982 μητρὶ ξυνευνάσθησαν. Verbum εὑρίσκειν neque in alio ſermone, neque in tragico augmentum recipere ſolet. Nam quod in Antig. v. 406 ſola Aldina ηὑρέθη habeat, et in Ariſtoph. pac. 129 ἐξηυρέθη legatur, corruptelae tribuendum eſſe videtur. cf. Matthiae graec. gramm. l. l. Certe in hoc verbo augmentum rariſſimum eſt. Exempla vide apud Elmſleium ad Eur. Heracl. 305 et in praef. ad Soph. Oed. reg. p. 12. Cf. Seidlerus ad Eur. Electr. 380.

Formam ἀνάλωσα Valckenaerius ad Eur. Phoeniſſ. pag. 222 v. 591., Maittairius p. 53., Brunckius ad Ariſtoph. Plut. 380 et ad Soph. Aiac. 1049 pro attica habent. At recte Hermannus ad Aiacis locum probat vulgatam ἀνήλωσας, quam non tragicis modo, ſed aliis quoque atticis uſitatam fuiſſe exemplis docuit Fiſcherus ad Welleri grammat. 2. p. 285 et 302. 3. a p. 36. Paſſim etiam in Thucydide reperiri ἀνήλωσα docuit Poppo in elocutione huius ſcriptoris, p. 226, idemque de Xenophonte, ad Cyrop. I, 4, 5.

De augmento verbi ἀνέχεσθαι diſputaverunt Porſo in praefat. ad Eur. Hecub. p. 19. ed. Lipſ. alt., Reiſigius in coniectann. I, p. 217. et interpretes ad Sopho-

clis Antig. 467, utramque formam ἠνεσχόμην et ἀνεσχόμην probantes, omnes alias autem improbantes. Quarum altera ἀνεσχόμην (Oed. reg. 1387) secundum regulam, altera ἠνεσχόμην non sine analogia formata est. Duplex enim augmentum etiam in aliis compositis verbis cernitur, de quibus cf. Matthiae graec. gramm. §. 170. pag. 201 sq. et Buttmanni ampl. graec. gramm. pag. 345. At quod in Sophoclis Antig. 467 optimi libri suppeditant, ἠνσχόμην, recipiendum existimo. Sunt enim haud pauca graecae linguae verba, in quibus compositis ante praepositionem ponitur augmentum. cf. Matth. gr. gramm. l. l. p. 201 et Buttmann. p. 343 sq. Inter quae ἀνέχεσθαι quoque referendum est. Formatur enim, ut ἀνσχεθέειν, ἄνσχεο, ἄνσχετος, omisso α, quod saepe in similibus abiicitur. Sic ἠνσχόμην defenditur, neque praesertim apud Sophoclem offensionis quid habet.

Vulgarem optativi formam in αις, αι finitam tragicis et atticis eximendam non esse, exemplis demonstraverunt Schaeferus in meletematibus criticis, pag. 85, Elmsleius ad Eurip. Med. v. 319, atque Erfurdtus in Antigonae min. edit. v. 410 addendisque ad hunc versum. Itaque equidem in Oedip. reg. 843 κατακτείνειεν, quae vulgata scriptura est, servandam duco. De altera forma vid. Valckenaerii diatrib. p. 85. C.

Attici ut constat, in futuro, cuius finis est ἄσω, εσω, ἴσω, litera σ eiecta vocales contrahere solent, ita tamen ut syllaba contractioni antecedens neque per se, neque per positionem productam vocalem ha-

beat. Non enim αἰνῶ, ἀρκῶ ac ſimilia dicuntur pro αἰνέσω, ἀρκέσω. Quod etiam apud tragicos factum eſſe videmus. Vid. Brunck. ad Soph. Oed. reg. 138. 232. Noli tamen, ubi vulgaris forma in libris legitur, atticam inferre, quod ſibi permiſit Elmſleius in Oed. reg. 538, γνωριοῖμι pro librorum ſcriptura γνωρίσοιμι ſcribens. Nam etiam hic valet illa norma, tragicos non ſemper eſſe atticos. Neque prorſus improbare apud hos poetas communem formam videtur Hermannus, qui ad Aiac. 557 haec dicit: Videndum tamen, ne tragici forte interdum etiam communi forma futuri uſi ſint. Sic in Phil. 1452 καλέσω, quamvis in anapaeſtico verſu et fortaſſe coniunctivus ſit.

Tragicos formá δύω, quae atticis uſurpata fuiſſe a Daweſio in miſcellan. criticis pag. 338, Valckenaerio ad Eurip. Phoeniſſ. pag. 220. v. 585, Brunckio ad Ariſtoph. ran. 1405 et a Porſone ad Eurip. Oreſt. 1550 negatur, rarius uſos eſſe videmus, ut Antig. 55. Phil. 539. Eur. Elect. 1033. Cycl. 396. aliisque quibusdam locis. Synizeſis conceditur in δύω, ut in Antig. 55, et in δυοῖν, ut in Oed. reg. 640. cf. Hermanni elementa doctr. metr. pag. 53. Mirum quidem, quod nuſquam apud tragicos, quod ſciam, δύο ex metro in δύω mutandum ſit. Sed cum caſu factum eſſe poſſit, ut multa alia, etſi magis de δύω dubites, non tamen pro falſo habeas neceſſe eſt. Ceterum ex antiqua ſcribendi ratione (ſimiliter πόμα vulgo ſcribitur perperam pro πῶμα) conſtans hic manſiſſe videtur literae omicron in hac voce uſus, ita tamen ut forma δύο certiſſima eſſet. Ubi pro δυοῖν,

δυεῖν, quae ipſa uſitata et proba fòrma, (Oedip. reg. 1280 et aliis locis) in peioribus libris legitur, δυοῖν non abiecerim. Sic in Trachin. 943, ubi optimi libri δυοῖν exhibent. Plura de communi Thucydidisque uſu attulit Poppo in elocutione Thucydidis p. 223 ſqq. de eo tragicorum diſputaverunt Seidlerus ad Eurip. Electr. v. 95, Elmſleius ad Eurip. Med. v. 1256.

Ut initio diximus, ab Hermanno auctoritatem codicum in formis εἰς et ἐς, quantum per metrum licet, recte obſervari, ita in cognato εἴσω et ἔσω idem faciendum eſt. Plerumque enim εἴσω damnantes, ἔσω inferunt editores. Perperam. utraque enim forma apud tragicos reperitur, Ariſtophane ἔσω ut videtur, repudiante. Vid. Reiſigii coniectt. I. p. 317. In Sophoclis Trachin. e codicibus reſtituendum εἴσω eſt vv. 202. 492. 695. 902, et breviore forma ἔσω certa, ut v. 536, ſaepe, et productiore εἴσω, ut v. 869. Vid. etiam Elmſleius ad Eur. Med. v. 88, idemque de ἐς et εἰς in praefat. ad Soph. Oedip. reg. pag. 12 ed. Lipſ. adque Eurip. Med. v. 55.

Praeter formam ἐχθαίρειν, quae frequens eſt et attica perhibetur, apud tragicos altera extat, ἐχθραίνειν, a Porſone ad Eur. Oreſt. 292 et ad Medeae v. 555. tamquam male ſonans damnata. Neque equidem nego, vere atticos fortaſſe rarius illa uſos eſſe, ſed apud tragicos aliquoties reperitur, ut pro corrupta habere eam non liceat. In Aiac. 679 vulgata ἐχθραντέος eſt, in Antig. 93 ἐχθρανῇ, in Eur. Med. 555 ἐχθραίνων, quae forma gravior eſt et a vulgari atticorum ſermone alienior. Quare tragicis non diſplicuit. Altera tamen

reperitur in Aiac. 458, Electr. 1034, Phil. 59 aliisque multis locis, qui ipse huius formae frequentissimus usus rariorem illam probare videtur. Neque in prosaici auctoris, multoque minus in poetae volumina unica forma inferenda est, ubi duplicem in usu fuisse, neque a singulis auctoribus alterutram improbatam esse grammatica et codices docent. Porso ad Orest. Eurip. 293 iam cum ἰσχναίνειν verbum ἐχθραίνειν comparavit, illud damnans, ἰσχαίνειν contra probans. At removeri formam ἰσχναίνειν non licet, tragicis non inusitatam. Cf. Aesch. Prom. 269. 380. Eumen. 267 etc. Vide Blomfieldum ad Aesch. Prom. 277. Recte etiam Erfurdtus ad Aiac. 1316 defendit ξυνηρετμεῖν contra Lobeckium, ξυνηρετεῖν scribi iubentem. Sic praeter οἴχεσθαι invenitur etiam οἰχνεῖν in Soph. Aiac. 564, pluresque duplices formas a tragicis iuxta se usurpatas in hac ipsa disputatione et vidimus et videbimus. De ἐχθραίνω et ἐχθαίρω vide etiam quae Corayus ad Heliodor. 2. pag. 292 et Blomfieldus ad Aesch. Prom. l. l. dixerunt.

Quod ipsum videtur esse in formis πλεύμων et πνεύμων, quarum alteram viri docti modo pro veteribus, modo pro recentioribus atticis, modo pro plebi atticae usitata habuerunt, alteram hodie veteri atticismo et exquisitiori plerique tribuunt. Cf. Porso ad Eur. Orest. 271, Brunckius ad Soph. Trach. 567. Nobis in tam incertis unica auctoritas optimi libri sunt. Quos cum sequamur, utrumque et πλεύμων et πνεύμων tragicos dixisse videmus. Optimi enim libri in Trach. 567. 780 et 1056, ut in Aesch. Choeph.

637, πλεύμων, in Aesch. Sept. cont. Theb. 61, Eurip. Orest. 271, Hercul. fur. 1095 etc. πνεύμων tuentur. Utraque forma fuit tragicis in usu.

Idem de πράσσω et πράττω aliisque similibus dictum volo, quae Valckenaerius ad Eur. Phoeniss. v. 406, 1388 et alii recentioribus atticis tribuunt. πράττω in Soph. Antig. v. 564, sed in proximo versu πράσσω, Aiac. 1396. Electr. 1026. Philoct. 1449. Trach. 1158. legitur, ἔλαττον Electr. 998, κρείττων ibidem v. 1465, ἧττων Eur. Hecub. 274 etc. Tamen duplex σ crebrius reperitur quam altera forma, quam Poppo in elocut. Thucyd. p. 210 et in farrag. p. 405 suo scriptori prorsus eximit.

Eadem res in formis θαῤῥῶ et θαρσῶ, ἄῤῥην et ἄρσην, licet critici repugnent, Valckenaerius ad Eurip. Phoen. p. 22, Porso ad Eur. Hecub. 8 et ad Phoeniss. 54. cf. Oed. reg. 1062. 1459, Oedip. in Col. 491, cum aliis locis pluribus. Duplex ρ recentioribus atticis vulgo tribuitur, ut antea duplex τ, neque illos potissimum ita dixisse negari potest. At saepe etiam apud pedestres auctores meliorum temporum reperitur. Cf. quae Poppo in observatt. critt. in Thucydidem pag. 147 et in elocutione Thucydidis pag. 209. exempla contulit, ita ut antea quam putari solet, licet rarius, usurpatas illas formas esse censeam. Similiter in Aiac. v. 1105 ὅλων pro ἁπάντων legitur, qua vi antiquiores attici usi non sunt. Legas ibi praeclaram Hermanni notam.

In Sophoclis Aiac. v. 1031 optimi et plerique libri scripturam ἐγνάπτετ' αἰὲν suppeditant, aliis

ἐκνάπτετ' αἰὲν praebentibus, de quibus formis multi viri docti disputaverunt, quos Hermannus in nota illius versus laudavit. Neque ego sententiae eorum magnopere repugnaverim, qui formam κνάπτειν antiquioris atticae linguae esse dicunt. Sed iam Homerum formis γνάμπτειν, γναμπτὸς aliisque compositis usum esse videmus, unde abiecta litera μ, γνάπτειν, γναπτὸς formantur, quorum diversa quidem significatio est, sed idem etymon. Itaque grammaticorum praeceptum perquam dubium, ut saepe, videtur, ita ut equidem formam γνάπτειν magis ionicam, κνάπτειν magis atticam fuisse censeam. Quae cum ita sint, tragicos ionica interdum forma usos esse incredibile non est. Neque Eustathii auctoritas haud optimis libris usi, in Sophocleo loco valet, cf. quae monuit Erfurdtus ad Aiac. v. 129.

Secundum atticistas γίγνομαι et γιγνώσκω attici amant, γίνομαι contra et γινώσκω ceteri Graeci. Cf. Valckenaerius ad Eur. Phoen. 1396, Brunckius ad Aristoph. ran. 52. Unde in nostris tragicorum editionibus plenior forma saepe contra codices illata legitur. At multis exemplis librisque repugnantibus etiam in his saepe tragici poetae communem formam praetulisse mihi quidem videntur, ut in Sophoclis Electr. 771, Trachin. 425, 455, 1175 et aliis permultis locis γίνομαι, in Electr. 988, 1330, Phil. 1388 etc. γινώσκω, quamvis literam γ crebrius addi quam omitti negandum non est. cf. Elmsleius ad Eurip. Med. v. 14. Idem in Thucydide fieri docuit Poppo de elocutione Thucydidis p. 208 et in farrag. p. 395 sqq.

In formis μικρὸς et σμικρὸς, nisi metrum intercedit, ut in Sophocl. Aiac. 161 et Eurip. Med. 172 ed. Porſ., auctoritas manuſcriptorum librorum reſpicienda eſt. Neque cum Hermanno in Electr. v. 1113 φέροντες αὐτοῦ σμικρὰ λείψανα ſcripſerim, optimis et plurimis libris μικρὰ dantibus.

De formis πλέος et πλέως hoc tenendum, illud communi, hoc atticae dialecto eſſe proprium, tragicosque paſſim etiam πλέος dixiſſe, ut Eur. Alceſt. v. 730 et Soph. Oedip. in Colon. v. 1162, quamvis hic πλέων in parte librorum reperiatur.

Quod ad terminationem adiectivorum verbalium στος et τος attinet, vide quae monuit Brunckius ad Antig. 847. Quantum equidem iudico, in his primum metrum reſpiciendum eſt, tum quaenam in ſingulis adiectivis attica forma ſit, denique quamnam optimi codices tueantur. Etiam in his mere atticam formam alteri poſtpoſuiſſe tragici videntur, quamvis libri ſibi repugnent. In Oed. reg. 205 et 1315 contra codices verſus cauſa reponenda eſt forma ἀδάματος, in Aiac. 450 autem ἀδάμαστος θεὰ ſervandum videtur, ut alias. Difficilior quaeſtio de formis ἄκλαυστος et ἄκλαυτος, πάγκλαυστος et πάγκλαυτος, metro non intercedente. Sed etiamſi formam in στος non prorſus damnaverim, quae paſſim ſine varietate ſcripturae legitur, ut in Eur. Hecub. 30 et fortaſſe Soph. Antig. 831: tamen ἄκλαυτος et πάγκλαυτος tamquam rariores formae tragicis detrahendae non ſunt. Sic in Trachin. 654, Antig. 847, et 876, Oed. in Col. 1708 vulgata eſt brevior forma. In Oed.

reg. 58. et 396 aliisque locis γνωτὸς reperitur, in eiusdem fabulae v. 361 γνωστός. In v. 993 θεμιτὸν, quod vulgo legitur, metri caussa in θεμιστὸν mutandum est, quippe quae simplicissima correctio videatur. Ceterum antiqui libri saepe utramque formam praebent, nec raro difficile fit iudicium, ut in Electr. 123. Vid. etiam Reisigius in commentationibus criticis Oedipi Colonci v. 1564.

Codicum auctoritas respicienda quoque est in formis ἀνύειν et ἀνύτειν, quae ipsa attica perhibetur, de quibusque Porso ad Eur. Phoen. 463 atque ad Hecub. 1157 egit, male probans ἀνύτειν, quod apud tragicos non reperitur, maleque ab Elmsleio aliisque tragicis infertur. Cf. Hermannus ad Soph. Electr. v. 1443. Neque Thucydidi asperum spiritum huius verbi usitatum fuisse docet Poppo in elocutione huius scriptoris, p. 214. Huc pertinet, quod Elmsleius ad Oed. reg. 402 scribi iussit ibid. v. 1425

Ἅγος pro ἄγος, repugnantibus libris et Antig. 775. ante quem Brunckius aliique, ut Schaeferus ad Gregor. Corinth. p. 546, ἁγηλατήσειν in Oed. reg. 402 invitis plurimis codicibus probant, Eustathii auctoritate nisi, qui ad Odyss. λ. p. 1704 dicit: τὸ ἀγηλατεῖν παρὰ Σοφοκλεῖ· ἐκεῖνο μέντοι καὶ δασύνεται παρὰ τὸ ἅγος. At primum Eustathius, qui teste Erfurdto ad Aiac. 129 haud optimis manuscriptis usus est, hic inspexit unum eorum, qui ἁγηλατήσειν exhibebant, unde notam suam hausit. Deinde deducendum ab ἅγος, quam formam Sophocleam esse paullo ante diximus. Tum alia composita ἀγηλάζω, ἀγη-

λατίζω, ἀγήλατος non aliter nisi leni spiritu notantur. Neque postremum Sophocli spiritus asper in talibus placuisse videtur, ut in ἀνύειν vidimus. Idem Elmsleius in Oed. reg. 144 ἀθροίζω et v. 690 ἀλύω scripsit, quae quisque statim reiiciet. Recte autem ἔρδειν et scribitur et scribendum est, ut Britannus probavit ad Eurip. Med. v. 1269. Plura ad Soph. Oedip. in Col. v. 1074 ed. Brunck. afferentur.

De spiritu dubitatur etiam in αὔτως et αὕτως, quorum illud Hermannus ad Viger. p. 736 Homericum esse ait, hoc, nisi forte grammaticorum inventum sit, atticum. Idem in Aiac. v. 1179 edidit αὕτως, quo modo scripsisse tragicos censet, ut ex nota eius ad Vigerum apparet. At Homerici libri αὕτως exhibent ut tragicorum, neque est quod hoc abiudicemus Homero, qui pronomine οὗτος, αὕτη, τοῦτο utatur, e cuius masculino οὕτως, e feminino contra normam αὕτως formatum esse significatus et grammaticorum testimonia docent. cf. schol. ad Aiac. 1168 ed. Erfurdt. Altera forma fuisse videtur αὔτως, ab αὐτὸς formata, non multum diversa significatione, ut nos a pronomine *dieser* dictionem *auf diese Art*, a pronomine *selbst* dictionem *auf selbige Art*, utrumque eadem fere potestate deducimus. Sed tragicos quod attinet, scriptura αὕτως, ut iam diximus, in codicibus reperitur, neque cur in αὔτως mutemus ulla est ratio. id quod nobis sufficiat. Alii de altera forma αὔτως amplius quaerant. Vid. etiam Elmsleius ad Eur. Med. v. 313.

Rariores formae in sermonibus tragicorum haud raro reperiuntur. Huc singula multa referri possunt, ut ἡσυχώτερος comparativus in Sophoclis Antig. v. 1089, quam formam atticis abiudicant atticistae. cf. Schaeferus ad h. l. Attamen mutanda non est, quam et analogia defendat et Plato in Charm. p. 160 a. adhibeat. Insolenter Sophocles etiam superlativo φίλιστος in Aiac. 842, insolenter aoristo secundo κρυφεὶς, de qua forma cf. Hermannus ad Aiac. 1124, quique ibi laudatur Elmsleius, insolenter aliis multis usus est. Neque ceteris tragicis talia aliena sunt.

Epicis poetis cum semet adiungerent tragici, ex illorum et ionicorum sermone desumsere multa, quae partim probata a criticis sunt, partim tamquam falsa reiecta. Quorum ad illa referenda maxime sunt, quae Porso in praefatione ad Eur. Hecub. p. 12 collegit, ξεῖνος, (de quo cf. Valckenaerius ad Eurip. Phoeniss. v. 285.) μοῦνος, γούνατα, κοῦρος, δουρὶ, satis usitata, ut exempla afferre supersedere liceat, non repudiatis tamen communibus formis ξένος, μόνος, γόνατα, κόρος, δορί. Adde οὔνομα Phil. v. 251. cf. Marklandus ad Eurip. Iph. in Taur. v. 36. Huc porro referenda sunt αἰετὸς pro ἀετὸς, καίω pro κάω, κλαίω pro κλάω, ἐλαία pro ἐλάα, quorum Porso in praefat. ad Hecub. p. 4 atticam scripturam praefert, Hermanno in praef. ad Aiac. p. 18 optimo iure adversante. cuius verba integra communicabimus, cum veluti ex animo nostro scripta sint: omninoque valde improbo exilem illorum diligentiam, qui non reputantes, et hodie et omni tempore multa et esse et

fuisse in formis verborum, quae ex scriptoris sensu atque arbitrio penderent, nescio quid magnum egisse sibi videntur, si totos scriptores ad huiusmodi praecepta immutaverint: quae unde tandem accepta sunt, nisi a grammaticis, iisque saepe et recentissimis et minime accuratis, et quod summum est, si quid dialecto cuipiam attribuunt, non id semper contendentibus et ubique et quavis conditione usurpari, sed saepe nihil nisi aut rara quaedam, aut vulgari usu trita commemorantibus. Ita falli puto, qui quod κάειν, κλάειν, ἀετός Attica esse accepimus, continuo tragicis haec obtrudenda esse existimant. Est haec, si verum fateri volumus, temeritas quaedam, propria adolescentiae: quam deponi iam tempus est, ex quo virilem aetatem ingressa est litterarum Graecarum scientia. Quam allaborandum est, ne relabi ad obscuram illam doctrinam patiamur, quae regularum, quarum causas non perspicias, caeca dominatione continetur. Talia praeclare Hermannus, cuius sententiae utinam omnes tragicorum futuri editores accedant. Ceterum κλαίω tragicis (Aesch. sept. 641, 1037, 1046,) κλάω comicis et Atheniensium sermoni usitatius fuit.

Cognatae sunt his formae αἰεὶ, αἰὲν, ἀεὶ, quae editoribus ac criticis magnas turbas cierunt, Grammaticis formam ἀεὶ pro attica vendentibus Porso in praef. ad Eur. Hecub. p. 4, se ipsum semper sine diphthongo scripsisse dicit. Quod recte improbavit Hermannus in praefat. eiusdem fabulae p. 21 sq., etiam ἀεὶ poetis atticis tribuens. Ex nostra quidem

obſervatione formae αἰεὶ et αἰὲν melicis potiſſimum atque choricis carminibus conveniunt, ἀεὶ ſenariis, licet, ut omnino multi ioniſmi et doriſmi in dialogo reperiuntur, αἰεὶ et αἰὲν paſſim, neque tamen frequentiſſime, in trimetris, (Soph. Trachin. 16, 325, etc.) atque ἀεὶ in melicis (ibid. v. 104 et 498) lectorum oculis ſe proponant. Proſodiam formae ἀεὶ quod attinet, Porſo in praefatione ad Hecub. p. 16 ſq. defendit ſe contra Hermannum, qui in ſua huius fabulae praefat. p. 22 ſq. utramque ſyllabam adverbii ἀεὶ produci licere negaverat. Et recte quidem interdum productam eſſe paenultimam ſtatuendum eſt, quod ipſe poſtea conceſſit doctiſſimus Germanus in praefat. ad Eur. Hercul. furent. p. 3 ſq. Exempla haud rara quaeſitu, quamvis multa cum varietate ſcripturae. De forma αἰεὶ apud Sophoclem conſulendus eſt Elmſleius in praefat. ad Oedip. reg. p. 11 ed. Lipſ.

De formis πολλὸς, μέσσος adeas Erfurdtium ad Soph. Antig. 86, ed. min. Huc referendum ἐσσομαι in Electr. 818, quod ipſe Ariſtophanes in pacis v. 187 ſibi indulſit, ubi Mercurius loquitur. Eadem forma fortaſſe reſtituenda in Oed. Col. 1118 pro vulgata ſcriptura καὶ σοί τε τοὔργον τοὐμὸν ἔσται βραχύ, quae metrum non explet.

Porro in ſenariis poeticae formae ἀπαὶ, διαὶ, ὑπαὶ etc. conceduntur. Ita Aeſch. Agam. 894, 946; Sophocl. Electr. 711, Antig. 1035. Reperitur ἐνὶ in Trachin. 7 et paſſim, ut εἰν pro ἐν in Antig. v. 1241. Vid. Oſannus in analect. critt. p. 103, Lobeckius ad

Aiac. v. 614. Sic εἰνάλιος quoque servandum duco in Eur. Hecub. 39, ut per synizesin trisyllabum sit, Dawesio in miscellan. critt. p. 196 et Porsone ad Euripidis locum ἐνάλιος scribentibus. Eadem res in Eurip. Phoeniss. 6, ubi legas Valckenaerii notam, pluribusque aliis locis. In Sophocl. Aiac. 565 vulgata ἐνάλιος est.

De diaeresi in iambicis trimetris disputavit Lobeckius ad Aiac. p. 287 fin. Talis est in vocabulo ἐλεεινὸς, saepe apud tragicos lecto in optimis codicibus, ut non in melicis tantum carminibus, sed etiam in dialogo probanda sit. Et quamvis Porso in praefatione ad Eurip. Hecub. p. 7 ἐλεεινὸς atticum esse negat, utrum iure an iniuria alii videant, tamen certe Platonicum et tragicum est, a tragicisque poetis ex epica et ionica dialecto translatum. Exceptis a Porsone ibidem collatis exemplis reperitur in Sophocl. Oed. reg. v. 672, Trach. 528, Phil. 870, neque inepte Schaeferus in nota ad Porsonis verba formas πετεεινὸς et πετεινὸς comparavit. Ne tamen quis in metro haereat, consideret velim, trisyllabam hanc vocem pronuntiandam, et perquam amatam in talibus synizesin esse tragicis, quae omnino frequentior est, quam vulgo putant metrici. Qua de re infra plura proferamus.

Epicorum more etiam augmentum omiserunt tragici in describendis gravioribus rebus, praecipue in nuntiorum orationibus, quae fabularum partes ἀγγελικαὶ ῥήσεις vocantur. Id quod Seidlerus praeclare observavit, et Reisigius in coniectaneis in Ari-

ſtophan. p. 78 ſqq., ad Oed. 1499. Cf. Hermannus in praefat. ad Hecub. p. 27 ſqq., atque in elementis doctr. metr. p. 52 et 121.

Quae apud epicos poetas frequentiſſima eſt dativi pluralis in prima ſecundaque declinatione terminatio σι et σιν, a tragicis tam ſaepe recepta eſt, ut huius uſus exempla omittere liceret. Quod ipſum de articulo valet, relativi vicem tenente. Cf. tamen Matthiae graec. gramm. §. 291. Saepe etiam νὶν pro αὐτὸν etc. inveniri notum eſt. Omnino Sophocles multas ionicas formas ſemel modo, bis, terve ſenariis recepit, ut falſae corruptaeque ſcripturae ſuſpicio oriri poſſet. Cui tamen obſtat et auctoritas codicum, et quia aliud alio defenditur, copia eiusmodi formarum, quales ſunt in Aiac. 730 κουλεῶν, in Electr. 691 πεντάεθλα, Trach. 495 κεινὸν pro κενὸν, Phil. 286 βαιῇ pro βαιᾷ, Aeſch. ſept. 62 νηὸς pro ναὸς, Aeſch. Perſ. [illegible] τοὶ δὲ pro οἱ δὲ, Soph. Trach. 388 μίν, nisi Electr. 21 [illegible] in Aiac. 679 et Trach. [illegible] ἥμιν, Oed. reg. 1182 ἐξήκοι in Trachin. 904 [illegible] Eur. Electr. 593 ἤλυθον pro ἦλθον, cum Seidleri nota ad h. l. et Elmſlei ad Eur. Med. 1077, in Soph. Electr. 757 κήαντες, in Aeſch. Choeph. 608 κήεις, Soph. Phil. 494 ἱκμένος pro ἱκόμενος per ſyncopen, Electr. 1141 [illegible], quarum formarum exempla vide apud Elmſleium ad Med. v. 466 et Valckenaerium ad Hippol. v. 1452, et multa alia.

Neque doricae formae a tragicorum ſenariis prorſus excluſae ſunt, quarum alias editores probaverunt, alias improbaverunt. Sed in his quoque veterum

librorum magna mihi fides eſt, qui maxime idonei teſtes eſſe, quorumque auctoritas, in aliis magni aeſtimanda, in formis quoque conſtituendis magnum pondus habere videntur. Conceſſae ſunt dialogo formae Ἀθάνα, δαρὸς, ἕκατι, ἑκαβόλος, κυναγὸς, (in Aiac. v. 5 tamen κυνηγετοῦντα, ibid. 37 κυνηγίαις, ut in Eur. Bacch. v. 339,) ποδαγὸς, λοχαγὸς, ξυναγὸς, ὀπαδός. Cf. Porſo ad Eurip. Oreſt. 26, Valckenaerius ad Phoeniſſ. 11, 1113, 1149 et ad Hippol. 1092, Marklandus ad Eurip. ſuppl. v. 420, atque Buttmannus in prolix. graec. gramm. p. 101. De ἄραρε vide Valckenaerium ad Hippol. v. 1090, Porſonem ad Eur. Oreſt. 1323, Elmſleium ad Eurip. Med. v. 516. Prae ceteris Aeſchylus doricas formas, quas dum in Sicilia degeret, didicerat, (Athenaeo teſte IX. p. 402 c. Αἰσχύλος διατρίψας ἐν Σικελίᾳ πολλαῖς κέχρηται φωναῖς Σικελικαῖς) etiam in iambicis trimetris amat, ut in Choeph. 95, 162 γαπότους χοὰς, Suppl. 614 τᾶνδε γαμόρων, Choeph. 569 βαλὸν, ubi tamen alii libri βηλὸν praebent, 770 γαθούσῃ φρενὶ, 1015 νίκας τῆσδε aliaque plura. Nec fortaſſe forma μάτηρ e ſenariis prorſus removenda eſt, de qua cf. Antig. 467. Eurip. Hecub. 576 alia.

Paſſim ipſi aeoliſmi dialogo immixti leguntur, qualis eſt πεδάρσιος pro μετάρσιος in Aeſch. Prom. 711, Choeph. 843 aliisque locis. Vid. Valckenaerius ad Phoeniſſ. v. 1034, Muſgravius ad Eur. Electr. 625.

Iam quid de *hiatus* vitandi ratione apud tragicos ſtatuam, difficillima re, exponere conabor. Atque ut conſonantes literae iuxta ſe collocatae reperiantur,

ita etiam vocales concurrere in confinio vocabulorum, idque in ionica dialecto quodammodo quaeri, in attica contra et elisione, et crasi, et litera ν paragogica sedulo evitari omnibus notum est, quamvis huic ipsi literae alius ab initio usus fuisse videtur, de qua re disputatum est a Buttmanno in ampl. graec. gramm. p. 93 sq. Neque est, quod de *contractione* vocalium in mediis verbis coniunctarum, sive *synaeresi*, re certiore, dicatur. primum autem videamus de *elisione*, quae Graecis θλῖψις vocatur. Quippe potest hiatus vitari elisa altera vocali vel diphthongo ita, ut altera intacta et integra maneat. quod ubi fit in initio vocis post alteram vocalem vel diphthongum, *prodelisionem* sive πρόθλιψιν, ubi in fine ante alteram, *postelisionem* sive ἐπίθλιψιν perspicuitatis ac brevitatis causa velim nomines. Utroque modo duplex verbum in unum coniungitur, quod non unum sed *quasi unum* fiat, ut recte docuit Wolfius in analectorum literar. I, 2, p. 440. Idem pagina proxima verissime monet, ex illa coniunctione intelligi, cur verba παλαι' ἔπη, ἄρπυι' ἀνήρπασεν Atticis poetis non magis fecerint hiatum, quam ipsae mediae syllabae in δίκαιος, ἄρπυια, omninoque cum Graecis non tam displicuerint δάκρυ' ἀναπρήσας, δμῶ' ἐμόν, quam δάκρυ ἀναπρήσας et δμῶ ἐμόν. Utraque nimirum vox pro una est. Itaque particulae frequenter repetitae et faciles agnitu, imprimis praepositiones coniunctim cum nominibus et verbis scribuntur, (v. c. ἐπέρχομαι non ἐπ' ἔρχομαι.) Sic etiam alia, quae unam notionem efficiunt vocabula in uno consocian-

tur, ut δεχημέριος. in aliis modo coagmentantur voces, modo in duas partes separantur, cum parti Graecorum duplex, parti una inesse visa esset notio. Talia sunt διὸ et δι' ὅ, καθόλου et καθ' ὅλου, alia. Huc referenda, quae Wolfius in analectorum p. 433 collegit. Vid. Matthiae graec. gramm. §. 43 not. Hoc genus non immerito *Hemiterasis* vocandum esse videtur. Signum elisionis apostrophus est, qui locum elisae vocalis tenet et in coniunctim scripta duplici voce recte ideo negligitur, quod iam non duo sint vocabula, sed unum, facileque partes cognoscantur.

Prodelisionem, ab aliis *aphaeresin* male dictam, quippe quae apocopae (ἂρ, πάρ, ἂν etc.) respondens, ut in ἦν, ἢ vel φῇν φῇ, aliis, (cf. Gregorius Corinthius p. 456 et excerpta e cod. Parisino p. 675 sq. edit. Schaeferi) apostropho careat nec necessario vocalem literam sequatur, improbarunt quidam, ut nuper Buttmannus in grammat. p. 128. Et recte quidem negatur ita, ut brevem vocalem literam excipiat elisio: tunc enim postelisio adhiberi solet, ut scimus [illegible] Sed praecedente longa vocali vel diphthongo, quae brevem vocalem superant, haec optimo iure elidenda est et eliditur, neve talia ad crasin potius trahas invitis veteribus monumentis. Neque vir ille doctus legem suam in sua Philoctetae editione observavit, qui v. 467 πλοῦν μὴ 'ξ ἀπόπτου μᾶλλον ἢ 'γγύθεν σκοπεῖν, v. 479 ἐὰν μόλω 'γώ, 591 λέγω 'κ τούτου etc. ediderit. Legem vero hanc statuas: prodelisionem brevis vocalis, plerumque literae ε, rarius literarum α et ο, post praecedentem longam,

vel diphthongum gravem, tunc esse iustam, ubi crasis, quae in quibusdam modo vocalis conceditur, stare nequeat. Itaque probanda sunt μὴ 'ξεγερεῖς Trach. 978, μὴ 'πιμεῖναι ibid. 1176, cf. Aiac. 586, 742, 1067, 1400, alia. Porro ἢ 'ν Aiac. 1315, ἢ 'μαυτῷ 1367, ἢ 'φάνην 739, δὴ 'ντεῦθεν vel δὴ 'νταῦθα Aristoph. nub. 62, σωφροσύνη 'νενόμιστα ibid. 961, χρῆ 'σται Oed. Col. 503, i. e. χρέεα (χρέā, χρῆ, ut 'Ηρακλέεα, κλέā, κλῆ) ἔσται. Vid. ibid. scholiastes, qui tamen parum recte ἀντὶ τοῦ χρεία ἔσται dictum esse vult. Tunc οἴου 'τράφης Aiac. 557, ἐξ οὗ 'κράτησα 1337, πάππου 'τιθέμην, Arist. nub. 65, σαυτοῦ 'γὼ 385, αὐτοῦ 'ποίησα 1394. Sic ζητῶ 'ξαπατᾶν ibid. 542, καλῶ 'γὼ 668, Ἀπόλλω 'γὼ 729, ἐξελῶ 'κ 799, κελεύσω 'γὼ 1234. cf. Oed. reg. 232, 794, Aiac. 288, 535 etc., εἰ μή τῳ 'πεποίθειν nub. 1351, ἔξω 'ξενεγκεῖν 1392. Ceterum alia multa. vid. etiam Lobeckius ad Aiac. v. 1089, Seidlerus de verss. dochmiacis p. 406, cll. p. 12 et 403. Elisae literae α exempla haec habeas: ἢ 'πὸ Trach. 239, μὴ 'ποδώσεις nub. 1280, μου 'φέλης Phil. 933, μακροῦ 'ποπαύσω Eur. suppl. 688, τύχη 'γαθῇ, aliaque. vocalis ο post articulum elisae paullo infra fiat mentio.

A breve in initio vocum post μὴ modo per prodelisionem abiicitur; modo maioris perspicuitatis causa per synecphonesin plene scribitur, ita ut utraque ratio in usu antiquis fuisse videatur. Sic modo μὴ 'λλὰ modo μὴ ἀλλὰ picta offendes, ut in Aesch. Coeph. 910, Aristoph. Acharn. 465. Cf. Elmsleius ad Eur. Heraclid. 460, Oed. reg. 1388, Eur. Bacch. v. 1070,

in ſuo review of Hermann's ſupplices p. 249 edit. Lipſ., ad Med. 55, Brunckius ad Philoct. 782. Ceterum cum, ut infra exponemus, propria ſynecphoneſis longis tantum vocalibus et diphthongis fit: ſi conſtantiam quamdam ſcribendi obſervare velis, per prodeliſionem illa ſcribenda ſunt.

Parum communis eſt regula, articulum numquam elidi, ſed ubique cum proxima aut vocali aut diphthongo facere craſin. Quae opinio fuit cauſa multorum erratorum. Non enim omnia ad unam normam reduci poſſunt, cum praeſertim plurima eiusmodi tempore et vulgi inconſtantia profecta formataque ſint, non e diſciplina philoſophorum ac grammaticorum.

Atque ubi articuli vocalis litera gravitate vincit proxime ſequentem, ſi excipias vocales ου et ω ante α, quae non niſi craſi conſociantur, meo quidem iudicio et prodeliſio et craſis adhiberi poterat atque vere adhibita eſt. Itaque etſi plerumque ſcripta reperiuntur ἡ 'μὴ nub. 987, ἡ 'πίκτησις Phil. 1344, ἡ 'ξειργασμένη Brunck ad Antig. 384, ἡ 'μπειρία Phoen. 532, ἡ 'υλάβεια Oed. Col. 116. cf. Valcken. ad Phoeniſſ. 407, Porſo ad Eur. Oreſt. 774: tamen etiam per craſin ea notari poſſunt ἥ'μὴ, ἥ'πίκτησις etc., atque ἡ "ξοδος, cuius loco etiam ἥ"ξοδος craſin ponere liceret, non niſi perſpicuitatis cauſa ita notatur. Porro legitur τοῦ 'μοῦ, τοῦ 'πιόντος Oed. reg. 393, Col. 752, τῷ 'μῷ, τῷ 'πιόντι Oed. Col. 1532, τῇ 'μῇ, τῇ 'μαυτοῦ Oed. reg. 995. Quae ut in craſin coagmententur et dativi quidem articulus iota ſubſcripto privetur, pugnat Elmſleius in praefat. ad Oed. reg. p. 10, non ubique re-

pugnantibus veteribus libris. De scriptura τοῦ 'λυμπίου, τοῦ 'ῤῥοπυγίου, τοῦ 'βολοῦ, τὼ 'φθαλμώ, (nub. 362, 411,) τὼ 'νόματε (ibid. 394) vid. Reisigii syntagm. crit. p. 28 sq. Sic iudicanda sunt οἱ 'μοὶ et οὑμοὶ Eur. Hecub. 338, Phoen. 641, Aristoph. nub. 214 etc. quorum hoc probat Elmsleius in praefatione illa, p. 11. Neque aliter οἱ 'ν et οὑν in Eur. Med. 815, ubi adeas Elmsleium, οἱ 'πιχώριοι et οὑπιχώριοι in Oed. reg. 939, 1046, αἱ 'μαὶ in Aristoph. ran. 1076, αἱ 'πιχώριοι Eur. Ion. 1111. Vide eumdem virum doctum in praefat. illa p. 11. Neque damnandum duco ἡ 'ρετὴ in Aiac. 1357, Eur. suppl. 606, ἡ 'λήθει' ἀεὶ Antig. 1195, Eur. Phoen. 929, ἡ 'νοια ex Sophocl. Terei fragm. apud Stobae. floril. tit. LXVIII. p. 283 v. 5, apud Aeschylum in sept. 387, χὴ 'γχουσα i. e. καὶ ἡ ἄγχουσα Aristoph. Lysistr. 48, aliaque, quae in codicibus aliis et veteribus editionibus per synecphonesin scribuntur. cf. Brunck. ad Phil. 782. Crasis ἀ'ρετὴ vel ἡ'ρετὴ perquam incerta est, nec tamen fortasse prorsus fuit extra usum. Idem de τῇ 'γαθῇ, τῇ 'γορᾷ et talibus statuendum est, quae varie scribuntur. Vid. Reisigii syntag. crit. p. 27 sq. Eadem res in οἱ 'γαθοὶ Philoct. 873, Eur. Hecub. 1216 etc. aliisque similibus, crasi ἀ'γαθοὶ tragicis insolita. Etiam Wolfius in analectt. literar. p. 458 hanc crasin his verbis improbat: hodie factum nollem, ac si nunc fabulas edendas haberem, imitarer potius scribentes οἱ 'γαθοί. In omnibus iam commemoratis elisio solemnior fuisse videtur crasi, neutra prorsus improbanda. vid. Porso ad Eur. Hecub. 338. Dubitaverunt enim veteres,

utrum merus esset articulus, an ex articulo aliaque vocali mixta vocalis vel diphthongus.

Huc etiam pertinent ὦ 'ναξ, ὦ 'νερ, ὦ 'νθρωπε, ὦ 'γαθὲ, ὦ 'βολοστάται Aristoph. nub. 1158, quorum illa plerumque duplici accentu notantur: ὦ "ναξ, ὦ "νερ, ὦ "νθρωπε, non male, ut infra docere studebimus, quamvis aliter visum sit Wolfio in analectt. literar. I, 2, p. 444. Crasis ὦναξ, ὦνθρωπε ac ceterorum in manuscriptis quidem libris non reperitur. Huc referendum etiam illud ὦ 'τὰν, ὦ 'ΐα, de quo Reisigius egit in syntagm. crit. p. 18 sq., aliaque. De ᾦ 'ζυρὲ in Aristoph. nub. 651 et ᾦ 'ζυρὰ in Lysistr. 948, quae verae craseos causa ᾦ" ζυρὲ, ᾦ"ζυρὰ, vel ᾦζυρὲ, ᾦζυρὰ scribenda sint, vid. Reisigius ibidem p. 28 sq. Duplex accentus grammaticorum studio ac diligentiae debetur, ut partes compositi magis discernantur curantium. Neque fortasse prorsus reiiciendus est.

Transeamus ad postpositivum articulum, qui plerumque crasin patitur, ut praepositivus. Vid. Elmsleius in praefat. Oedipi reg. p. 11, ubi ἁ'τεχνησάμην ex Trach. 534, ἁ'ξήκουσεν ex Philoct. 378, aliaque multa addi liceret. De ἅ"παθον, ἁ'γὼ consulas Brunckium ad Oedip. in Col. 1196, de ἁ'μαὶ eumdem ad Antig. 734. Hic quaeramus de crasi vocularum ἃ ἂν, quae minus accurate ἅ"ν i. e. ἃ ἐν, et in continua oratione ἅ'ν scriberentur. Pingas ἃ"ν, quae scriptura non est contra bonam logicam, cum producto alpha attributum tribuatur tenor. Sic scribitur Oed. in Col. 13, Philoct. 1276, Oed. reg. 580, Aiac. 1085, Aristoph. nub. 88, alias. Vide Brunckium ad Soph.

Electr. 943. Neque tamen excluditur ſuo loco eliſio, ut v. c. Oedip. reg. v. 1504 ὦ 'φυτεύσαμεν. Ibidem, v. 1231 extat ſcriptura αἴ 'ν pro αἳ ἂν, et recte quidem, cum αἴ 'ν conſtaret ex αἳ ἐν. Craſis foret ἆν, quae tamen inſolita.

His accedant pronomina ἐμοὶ, σοὶ cum encliticis, quae ipſa et craſin et eliſionem faciunt. Et de craſi quidem vid. Elmſleius ad Eurip. Med. 56, 801 et in praefat. ad Oedip. reg. p. 10, Koenius ad Gregor. Corinth. p. 148 ſq. ed. Schaeferi. Cf. etiam Aeſch. Choeph. 119 μοὖστί. Eliſionis exempla haec obſerves, Aiac. 1225, Philoct. 815, Eur. Iphig. in Aul. 829, ubi μοι 'στὶ et ἐμοί 'στι legitur.

Quaeritur an cum Porſone in addendis ad Eurip. Med. 722, p. 507 edit. Lipſ. alt. πειράσομαι 'γὼ, αἰρήσομαι 'γὼ probanda ſint. Vid. Wolfii analectt. p. 455 ſq. Equidem certe vereor, ut non dubitatum huius eliſionis apud tragicos reperiatur exemplum, qui pro brevi habitam vixque auditam diphthongum αι in verborum quidem terminationibus, cuius ipſius rei indicium accentuum doctrina facit, epicorum more (vid. Thierſchii graec. gramm. §. 164, 2 et quos ibi laudat viros doctos) elidere ſoleant, qua re nihil ambiguitatis exiſtit. Adeas Wolfii analectt. p. 454 et Reiſigii ſyntagma crit. p. 31 ſq., collato Brunckio ad Ariſtoph. Theſmoph. 217, 916, nub. 988, Lobeckio de uſu apoſtrophi §. 3 et ad Aiac. v. 191, quidvis contradicat Erfurdtus ad eumdem Aiacis locum. cuius exemplis minore ex parte corrigendis, ex Oedip. in Colon. 844 adiungas ἀφέλκομ' ὦ δύστηνος, ubi unus idemque

malae notae codex T. ἀφέλκομαὶ δύστηνος exhibet. Praeterea scito, perfecti passivi elisi ob ipsam huius temporis raritatem certum exemplum notum non esse, neque ante alias breves vocales, quam α et ε elisam esse αι in quibusdam verborum terminationibus. Fortasse comici in hac elisione maiores quasdam licentias sibi indulserunt. Sed haec ad postelisionem pertinebant.

Voculas procliticas ἐς, ἐν, ἐκ tunc demum elidi posse affirmat Reisigius in syntagm. crit. p. 24 sqq., cum antecedens vocabulum monosyllabum sit, aut cum extremam pluribus syllabis constantis vocis accentus intendat: non enim barytonon quamvis producta ultima tantum valere, ut quasi refugientem voculam attrahat. Cuius rei argumentum non perspicio, quamvis verum sit, illas conditiones plerumque cum hac elisione esse coniunctas. In Aeschyli tamen Prometh. v. 741 legitur μηδέ πω 'ν vel μηδέπω 'ν, quod utrumque barytoni instar est, cum πὼ quasi partem praecedentis vocis efficiat, et in Soph. Oedip. reg. 970 omnes libri in scriptura εἴη 'ξ ἐμοῦ congruant.

Considerandus quoque accentus est elisae vocalis. Atque cum epicorum more in narrationibus tragicorum augmentum ex verissima Seidleri observatione saepe omittatur, etiam hic factum velim, plerumque non adversantibus antiquis libris. Ergo typis excudendum ἐγὼ κτάνον Oed. reg. 845, δώρημα κείνῳ δῶκεν Aiac. 1303, ἐρήμη, κλαῖε Trach. v. 905, etc. Vide hac de re supra dicta. Cetera omnia non satis recte sunt per synecphonesin scribenda, quae longis vocalibus

et diphthongis propria fit, ut Oedip. reg. 893 βέλη ἔρξεται: aut cum Reifigio in fyntagm. crit. p. 29 ἐγὼ 'φρασα, ἐγὼ 'λεγον, μὴ 'ξω, ἐγὼ 'ζων, δὴ 'γνων, μὴ 'ρπης, μὴ 'χοιμι, in quibus tamen quomodo gravis regere proximam vocem poffit, quaque ratione ultima pro encliticis habenda fint, non intelligo: aut ἐγώ 'φρασά, μή 'ξω etc., quae ratio naturae elifionis repugnat, ex qua nihil in fuperftite vocali mutetur: aut denique ἐγῷφρασα, μῆξω etc., ex parte quidem contra crafeos leges, certis finibus circumfcriptae. Itaque nihil reftat, quam ex grammaticorum fententia (vid. Buttmanni ampl. graec. gramm. p. 117 fin.) et veteribus libris pingere ἐγὼ ῞φρασα, ἐγὼ ῞λεγον, μὴ ῞ξω, ἐγὼ ῞ζων, δὴ ῞γνων, μὴ ῞ρπης (Phil. 985), μὴ ῞χοιμι et talia, (cf. Valckenaerius ad Phoeniff. v. 408). Idem in ὦ ῞ναξ, ὦ ῞νθρωπε aliisque fieri fupra eft monitum. Haec enim ratio iuvat perfpicuitatem, qua partes compofiti clarius animadvertantur, neque tollit leges elifionis, cum quod mutatur, non elifione fiat, te non fcribente ἐγὼ 'φρασα etc., fed pronuntiationis neceffitate coniunctorum vocabulorum. Neque violatur logica, cum acutus non elifae vocali conveniat, fed ad immutatam retrahi pronuntiandi lege iubeatur. Aliud refugium vix puto invenietur. Neque alia fuiffe Hermanni fententia videtur, ad Trachin. 900, certe excufationem habere talia concedentis.

Supereft ut moneam, ne interpunctione quidem interpofita deleri prodelifionem, qua de re difputavit Reifigius in fyntagm. crit. p. 30. Eodem modo manet,

quod ſtatim adiiciam, etiam poſtelifio. vid: Matthiae graec. gramm. §. 44. not. 3.

Inſolita eliſio reperitur in Oedip. reg. 1052, ubi in plurimis optimisque libris eſt καὶ ’μάτευες, quae tamen cum Brunckio aliisque fortaſſe in κᾀμάτευες corrigenda eſt. Sic in Eurip. ſuppl. 766 καὶ ’κάλυψε vulgo ſcribitur.

Eliſionis utriusque expertes eſſe ſolent interiectiones, unde οἴ ’γὼ, quod Hermannus in praefat. ad Eur. Hecub. p. 55 commendat, in optimis veteribus libris legitur ſcriptum οἴ ἐγὼ, neque iniuria defenditur a Brunckio ad Soph. Electr. 674. In einsmodi enim epiphonematibus celeris pronuntiationis ergo hiatus conceditur. Vide quae optime diſputavit Marklandus ad Eur. ſuppl. v. 109. Huc referas ex Soph. Oed. in Col. 1670 φεῦ, ἔστιν. De his aliisque adeas Buttmanni ampl. graec. gramm. p. 113, et Hermanni elemm. doctrin. metricae p. 49 ſqq. Neque craſi vel eliſione opus eſt in melicis. quocirca καὶ ὅπως anapaeſtus eſt in Trachin. 499, temere a Brunckio in χὤπως mutatus. Vid. Bothius ad Sophocl. Philoct. 1165.

De *poſteliſione* haec valet lex, brevem vocalem in fine vocis elidi ante alteram brevem in initio, cum ille minus cadat in aures quam hoc, quo vox ſurgere ſoleat. Tum demum, ubi ponderoſa monophthongus vel diphthongus in fine brevem initii ſuperat, prodeliſionis locum eſſe vidimus. Cum igitur termini poſteliſionis certiores ſint, iam de ambiguis quibusdam agamus.

Et primum quidem iota dativi singularis apud tragicos elidi posse negatum est a Lobeckio ad Aiac. p. 340 sqq., Elmsleio ad Heraclid. v. 693; affirmatum a Porsone in praefat. ad Hecub. p. 24, ad Orest. 584, Schaefero ad Oed. in Col. 1436, Hermanno ad Hecub. v. 892, Reisigio in commentationibus criticis Oedipi Colonei v. 1431. Vide etiam Dindorfii indicem Heraclidarum Elmsleii sub litera ι. Mihi quidem persuasum est, etsi plura exempla non dativum, sed accusativum contineant, tamen cetera omnia corrigere maxime esse temerarium, neque intelligi, cur tragici prorsus ab illa elisione abstinuerint, cum epicos haberent magistros (vid. Thierschii graec. gramm. §. 164, 6). Neque tamen rarius hac elisione usos esse negandum est, nec sine addito altero dativo, quo ille intelligatur, et ambiguitas evitetur.

Transeamus ad elisionem diphthongi, cuius certi fines sunt. Et de elisione diphthongi αι, quatenus tragicis in usu fuerit, iam supra in prodelisione verba fecimus. Restat ut de elidendo οι pauca adiiciamus. Dubitaverunt enim viri quidam docti, an μοὶ et σοὶ ante brevem vocalem elidi possent. neque est quod haereas, dummodo rem ita restringas, ut fecit Buttmannus in ampl. graec. gramm. p. 128. not. 6. Parum tamen aptum illud exemplum videtur, quo Osannus noster in libello de Sophoclis Aiace p. 102 sq. istam elisionem probare studuit. in illo enim, ex Aiac. v. 112 desumto, χαίρειν 'Αθάνα τἄλλ' ἐγώ σ' ἐφίεμαι, pronomen σ' accusativus est, non dativus, quamvis verbum ἐφίεσθαι cum tertio casu construatur. atque re-

ferenda haec verba sunt ad phrases χαίρειν τινὰ — κελεύειν, εἰπεῖν, λέγειν, ἐᾶν, in quibus accusativus dativo usitatior. cf. Matthiae graec. gramm. §. 410, not. 2. p. 559. Hermannus ad Viger. p. 766. Rarior tamen illa elisio ambiguitatis caussa est, nec nisi Sophocl. Aiac. 191 et Eurip. Androm. 427, certiora tragicorum adhuc nota exempla sunt. Quamvis non vitatur, ubi dativus facilis est agnitu. Itaque satis frequenter eliditur οἴμοι ante longam vocalem, praesertim ω, v. c. Aiac. 354, 678, Aristoph. nub. 770, 1240 etc. cf. Koen. ad Gregor. Corinth. p. 171 edit. Schaeferi. In Aristophanis avibus, v. 86 legitur μοἴχεται pro μοὶ οἴχεται (vid. Reisigii syntagm. crit. p. 32) ex arctiore illa elisione et quasi hemicrasi conjunctum, quam apostrophi expertem esse supra monuimus, cum ex vera crasi scribendum fuisset μοὔχεται, quod ambiguum foret et minus perspicuum.

Praeter haec diphthongus οι apud tragicos quidem elisione non absumitur. Tamen καὶ particula saepe ita deletur ante diphthongos et longas vocales, ut eadem arctior illa elisio et quasi hemicrasis oriatur. Atque reperiuntur κεἰ, κεἰς, (Valckenaer. ad Phoeniss. v. 577) κοὐ, κοὐκ, κοὐχὶ, κεὐδαίμων, κεὐθὺς, κεὔχομαι, κεὐφρόνας Eur. Bacch. v. 237, κεὐσταλὴς Philoct. 780, cf. Porso ad Eur. Phoeniss. 1422, Lobeckius ad Aiac. p. 244, καἰσχύνην vel κ' αἰσχύνην, de quo paullo infra, χοἶον vel χ' οἷον Aristoph. nub. 1209, χοἰ vel χ' οἱ ibidem, v. 1211, χοἵδε vel χ' οἵδε Antig. 509, χαἰ vel χ' αἱ Philoct. 431, χἠ vel χ' ἡ, χἠμεῖς vel χ' ἡμεῖς, χαὐτοῦ vel χ' αὐτοῦ, χοὖτος

vel χ᾽ οὗτος, κἦλθεν vel κ᾽ ἦλθον Aeſch. ſept. c. Theb. v. 795, κἦν vel κ᾽ ἦν Soph. Antig. 710. In Eurip. Hecub. 81 de ſuo induxerat Hermannus χἥξει. In aliis vera craſis eſt, ut in καὐτὸς, (ſic enim praeter καὖτὸς, non raro praebent vetera exemplaria, ut triphthongus ſit, ſimilis noſtro *Haeuſer* etc.) in κῷνος, κῴκία, (Ariſtoph. theſmophor. v. 355 autem κοἰκίαν vel κ᾽ οἰκίαν) κᾆτα aliis; atque ex regula ubi brevis litera vocalis ſequitur χῴ, χῷσα, χὤπως, κῷψον Ariſtoph. veſp. 317, κἀγώ, κἀγαθὸς, κἀν, κᾆν, κἀς i. e. καὶ ἐς, non καὶ εἰς, (Valckenaerius ad Phoeniſſ. v. 577,) χὤπερ Eur. Iphig. in Aul. v. 1389, κἰσοκράτην Quintilian. 3, 1, 4, χἱκετεύετε Eurip. Helen. v. 1030, (Reiſigii ſyntagm. crit. p. 30). Sic in Soph. Philoct. 644 χἀρπάσαι ſcribendum eſt pro vulgato χ᾽ ἁρπάσαι, et χἀτέρους Ariſtoph. veſp. 258 etc. pro χ᾽ ἀτέρους. In quibus omnibus pendent omnia a ſequentis vocalis literae quantitate, non ſpiritu.

Syllabae τὸ αἰ et τὰ αἰ ex craſi τἀ fiunt, unde τἀσχρὰ ſcribendum eſſe ait Seidlerus in excurſu ad Eurip. Troad. p. 147. Tamen ex eliſione etiam ταἴσχρα probari poſſe et reperiri ταἴτιον in Ariſtoph. ran. v. 1385 et Theſmophor. v. 549, nec non θαἶμα in eiusdem Lyſiſtrata, v. 205 docuit Reiſigius in ſyntagm. crit. p. 31, affertque Wolfius in analectorum p. 456 ex Tryphone in πάθεσι λέξεων §. 24 ταἰθιοπία. Sic etiam ſcribitur in Eurip. ſuppl. v. 767 καἰσχύνην vel κ᾽ αἰσχύνην. Articulus enim ante diphthongos quidem et longas vocales paſſim, ut particula καὶ, eliditur, non tamen ante breves. Itaque

τοὐρανοῦ pro τοῦ οὐρανοῦ ex Ariſtophan. pac. v. 199 laudat Reiſigius in ſyntagm. crit. p. 33, ad quam eamdem normam formatum eſt ϑἠμέρᾳ in Sophocl. Aiac. vv. 756, 778, 1362, Oedip. reg. 1283, ϑἡμέτερον, ϑἡρῴον Ariſtoph. veſp. v. 851, ϑἡμετέρου, ταὐτοῦ, ταὐτῷ, τἆϑλα in Eurip. Phoeniſſ. v. 1277, aliaque.

De accentu et abiecto et retracto vid. Buttmanni prolix. graec. gramm. p. 125 not. 1, et de eliſa vocali litera υ ibidem, p. 126, not. 2.

Iam tranſgredimur ad *craſin.* Ut enim unius vocabuli plures vocales literae certis e regulis in unam eamdemque longam vocalem vel diphthongum coagmentantur: ſic etiam duplex vox commixtis vocalibus ſaepe in unum totum conglutinatur. Quorum illud genus *contractio*, hoc *craſis* vocatur. Contractionis leges generales ſequitur quidem craſis, ſed ut iam illic plura reperiuntur aliena et illegitima, ſic hic quoque multa ſunt, quae a vulgari uſu recedant, cum leges illae, ut ſupra iam monitum eſt, e minus conſtante populi ſermone, non ex unius cuiusdam grammatici eiusdemque philoſophi diſciplina prodierint. Quare nobis analogia, veteribus monumentis praeceptisque grammaticorum utendum eſt, quae ſaepiſſime ſibi contraria invenies.

Orta eſt craſis e ſtudio commodae pronuntiationis, quam plebs potiſſimum quaerere ſolet, cuiusmodi exempla vide apud Wolfium in analectorum p. 445. Itaque ea, quae communem vitam fontem habet, a poetis recepta eſt, ita tamen, ut normam quamdam iuſtam ſequuti eſſe multaque trita ac ple-

beia vitasse viderentur. Rarius prosaici scriptores crasibus usi sunt nec nisi paucis quibusdam, qualis est καλὸς κἀγαθὸς, saepius tragici, saepissime omnium comici. Ceterum craseos usus non liber sed definitus est, quippe quae solemnis tantum sit in articulo et praepositivo et postpositivo, in particula καὶ aliisque quibusdam frequentioribus voculis. Neque contractio, neque arctior illa elisio, qua duplex vox tamquam una scribitur, sed crasis tantum signo suo notatur, quod apostropho lenique spiritui simile, coronidem vocatum, mixtae vocali imponunt, ubi ista signa collocari non solent. quamvis haud raro cum spiritu leni eadem sede conveniat. Idem negligitur saepe, ubi per se iam crasis intelligitur, in coniunctionibus firmis ac stabilibus, v. c. ἐμαυτοῦ, σαυτοῦ, ἑαυτοῦ, ταυτὸ, οὕνεκα etc. Sic omittunt quidam, ut Wolfius in analectorum p. 446, coronidem cum spiritu aspero coniunctam, θὐμὸς scribentes pro θὐμὸς, aliaque eiusmodi, in quibus eam non abiecerim, cum etiam alia signa, quibus peritus lector facile caret, praeter necessitatem ponerentur. Tamen in iunctura spiritus lenis et coronidis hanc neglectam non improbo, altero signo simul alterius vicem tenente et utroque importuno. Neque spiritum asperum in θοὔρμαῖον, θοὔνατεῖον, θὦπλα, χῶ, χὤπως, χὴ notari velim, ut voluit Seidlerus in excursu illo, p. 149, recte monente Brunckio ad Aristoph. Lysistrat. v. 277: quum aspiratio transierit in litteram θ, necesse non est, ut spiritus asper adpingatur: scribo itaque θὦπλα, (rectius θὤπλα) quod in aliis simili-

bus obſervatum. Eadem eſt Wolfii ſententia in analectorum p. 439 ſqq.

Neque conſtantia accentus eſt, cum acutus ſaepe ſcribatur, ubi in aliis ſimilibus circumflexus appareat, qui ob craſeos cum contractione ſimilitudinem illum ſuperare videtur. Tamen utrumvis praeferas, certe conſtes tibi neceſſe eſt. unde ſequitur, ut aut τἄνδον, τἄλλα, τοὔργον, τοὔπος, τἄργα, θὤπλα, κἄλλα, κἄτι, χὤτι, χὤστις aliaque, aut τᾶνδον, τᾶλλα, τοῦργον, τοῦπος, τᾶργα, θῶπλα, κᾶλλα, κᾶτι, χῶτι, χῶστις ſcribenda ſint. Wolfius quidem in analectorum Tom. I, part. 2, p. 431 ſqq. ſcipturam τἄλλα, non τᾶλλα probare laborat, tamquam non vera craſis ſit; ſed talem eſſe oſtendit analogia ſimilium, v. c. τἀπὸ pro τὰ ἀπὸ, τἀγαθὰ, τἀληθῆ etc., cum eliſio iſta articuli rariſſima ante αι et longas vocales huc quidem trahi nequeat. Ceterum ne ad hemicraſin confugiamus, monet nos idem ſonus in τ' ἄλλα i. e. τε ἄλλα, et τἄλλα i. e. τὰ ἄλλα, eliſo alpha articuli, nec producta per craſin mixta vocali. Iam igitur perſpicuitas poſtulat, ut τᾶλλα ſcriptum aeque ac μᾶλλον et ſimilia pronuntiemus. Itaque ego neque de craſi dubito, neque de accentu, modo conſtare nobis velimus. Audias Elmſleium ad Eurip. Med. 888: Qui τοὔργον et τοὔπος ſcribunt, eodem iure τἄργα et τἄλλα ſcribere poſſunt. Utriusque enim numeri ſcriptura iisdem argumentis nititur. Qui vero τοῦργον ſcribunt, quod faciunt plerique, τᾶργα ſcribere debent, modo ſibi conſtare velint. Non aſſentior igitur Wolfio dicenti p. 434 (analectorum) *contra* τοῦρ-

γον pluralem habet τἄργα, non τάργα, ut Soph. El. 625. Cf. etiam Buttmanni ampl. graec. gramm. p. 116. Duplicem accentum genuit dubitatio quorumdam grammaticorum, qui aut elisionem videbant, aut si crasin, circumflexum tantum ex acuto cum gravi, non ex gravi cum acuto oriri posse censebant. Sed vide Buttmannum ibid. p. 112, 7. Ceterum in his crasis circumflexum postulat, cum, ut paullo ante dictum est, contractionis leges sequatur. In reliquis, ubi accentus in mixta vocali non coeunt, vel ubi duplex est gravis, prioris vocis tenor perit.

Accedit dubitatio de iota subscripto. Atque in duplici iota diphthongorum duarum alterum abiiciendum esse omnes consentiunt recte. Vid. Seidleri excurs. ad Eurip. Troad. p. 147: nam alterum modo auditur, neque utrumque concedit analogia scribendique ratio. Itaque pro *καὶ εἶτα*, *καὶ οἰκίαν* scribendum *κᾆτα*, *κᾠκίαν*. Eodem fere modo pro spiritu leni et coronide unum signum ponendum esse supra diximus. Sed ideo in medio contrahendarum vocalium positum iota prorsus abiicere mihi quidem non probatur, cum praesertim idem in fine positum subscribatur, ut in *ἐγᾦδα*, *ἐγᾦμαι*, *τᾠκίδιον* Aristoph. nub. 92. Quamvis pars grammaticorum (vid. Seidleri illum excursum, p. 148) et veterum monumentorum, ut inscriptio Sigea, quae ΚΑΓΩ ΚΑΙΙΣΤΑΤΟΝ diserte praebet, omitti iubeant, et quin ita ab aliis scriptum sit, ego minime dubitem. Hi enim non auditum iota neque signo exprimendum esse arbitrati etiam pronuntiationem literis imitati sunt, alii contra

iidemque, ut mihi videntur, accuratiores servarunt, cum etsi vix audiretur, tamen iusta causa, ex qua esset abiiciendum, non appareret. In vetustioribus codicibus modo adscriptum iota erat, ex vetere illa ratione non subscriptum, modo omissum, (vid. etiam Porson ad Eurip. Hecub. p. 4 et 17 edit. Lipsiens. alt. et ad Med. p. 502,) ita ut duplicem scribendi rationem iam ab antiquis observatam esse maxime fit probabile, neque in crasi solum, sed etiam in infinitivis in ᾷν et ᾶν exeuntibus, aliisque. cf. Elmsleius ad Eurip. Med. vv. 222, 358, 466, 520, 674, 801, 946, 989, et Hermannus in emendanda ratione graecae grammaticae I, p. 37. Itaque κᾆν, κᾀγὼ, κᾆπειτα, τῷμῷ, τῇμῇ, χῷ (cum iota subscripto, quamvis χῷ pictum diserte habeat Etymolog. magn. p. 816, 53,) et quae sunt similia, scripta malo. Neu provoces ad τἆνδρὶ aliaque, in quibus ῷ prorsus absorbetur, ita ut simul iota deleatur necesse fit. Vocales αι in α similiter quodammodo transeunt, ac si vernacula lingua *Laien*, i. e. profanos, pronunties monosyllabum *Lain*. Et manifestum est, καί ἐστι contractum καἴστι (scribe κᾆστι) potius auribus percipi, quam κἄστι. Integra igitur vel certe agnitu facili monophthongo, cum quo iota coniunctum diphthongum efficit, in crasi medium iota subscribendum: evanescente contra illo monophthongo, una iota evanescat necesse est. Hinc neque τᾆν, τᾆρα, sed τἄν, τἄρα scribendum, prorsus pereunte diphthongo. Quae utrum etiam elisionem patiantur interdum, dubitari licet, hoc ipsum negante Porsone ad Eurip. Med. v. 862, cui adversatur Lo-

beckius ad Aiac. v. 534. Certe analogia passim elisorum pronominum μοὶ et σοὶ, de quibus supra egimus, tunc scribendi ratio οὔτ' ἄρα, τ' οὖ, et quae sunt similia, denique exemplum Homeri (vid. Thierschii graec. gramm. §. 164, 2, not. 2) ipseque Aiacis ille locus πρέπον γέ τ' ἦν ἄν nonnumquam quidem elisionem sibi Graecos in particula τοὶ indulsisse, probare videntur, quamvis res nondum sit ad liquidum perducta. Vide Buttmanni ampl. graec. grammat. p. 123 sq.

Nunc ad singula quaedam convertamur. Et primum quidem Reisigius in syntagm. critici, praestantissimi et iam saepe commemorati libelli p. 21 sq. nunc quaeramus, inquit, cur οὐ non possit crasin efficere. Non potest autem propterea, ut arbitror, quia particula quum sit ex earum numero, quas Hermannus procliticas nominavit, tum natura eius vocis huiusmodi est, ut nullo modo transire in aliam vocem queat. Nam proclitica particula, utpote quae ipsa suum tenorem inclinat in proxime insequens vocabulum, non potuit ita efferri pronuntiando, ut ipsius insequentis vocabuli vox ab initio tota per illum obrueretur ac penitus delitesceret, illa contra plena atque integra servaretur. Id caussae est, cur etiam εἰ negem posse in crasin adhiberi. Pergit idem vir doctus p. 23: Illis igitur constitutis efficitur, non magis quam οὐ 'γώ vel εἰ 'γώ potuisse Graeco ore proferri ἡ 'γαθή, οἱ 'γαθοί, αἱ 'γαθαί, οἱ 'μοί, cetera similia, neque aliter has voces per crasin nisi in tertiam naturam, consociati posse, ἀγαθή, ἀγαθοί,

ἀ'γαθαί, οὔμοι, quia ἡ, αἱ, οἱ ſint procliticae, neque ſuapte vi poſſunt inſequentis vocabuli initium, in quo nituntur, funditus abſumere. Huic ſumme venerandi ac dilectiſſimi praeceptoris mei ſtudiorumque moderatoris ſententiae opponere haec liceat: primum οὐ ante vocalem in οὐκ vel οὐχ tranſire uſitatum eſſe, ut illa eliſio οὐ 'γὼ uſui contraria putanda ſit; idem fere de particula εἰ valet, cui ante vocalem poſitae, γὲ addi ſolet, qua de re vid. Marklandus ad Eurip. ſuppl. v. 109. Deinde cum atonon inſequenti voci quaſi inhaereat, ut unum totum efficere videatur, eliſio vocalis literae, quae ſyncopa tunc vocatur, etiam in una voce conceditur. Vid. Matthiae graec. gramm. §. 26, Buttmanni ampl. graec. gramm. §. 27. Denique quamvis craſis articuli habeat, quo nitatur, nec repugnet diſciplinae, tamen reſpiciendus in his uſus eſt, qui ſaepe contrarius eſt praeceptorum conſtantiae. Iam ſupra de eliſo alpha poſt articulum diximus, ut non ſatis circumſpecte Porſo ad Eurip. Phoeniſſ. 903 articulum cum α brevi in α longum ſemper coaleſcere contenderit: nunc videamus, an ſingularis maſculinum articuli cum ſequente alpha brevi in unum quoddam commiſceri queat.

Vulgo, quod omnibus notum, ubi de incerto viro agitur, ἀνὴρ, ubi de certo ac definito, ita ut articulus requiratur, ὁ ἀνὴρ in ſoluta oratione, in tragicorum quidem fabulis nunc ἁ'νὴρ ſcribitur, (olim ὡ'νὴρ per ionicam craſin, vid. Matthiae graec. gramm. §. 55, quae, etſi tolerabilis, ut Wolfius in analectorum I, 2, p. 457 exemplis χειρώναξ et αἰδῶ, ex χεῖρο

ἄναξ et αἰδόα probat, tamen in tragicorum libris manuscriptis rarissime quaerenti occurrit, (ut in Aristoph. nub. v. 1249 ὠ'παιτῶν i. e. ὁ ἀπαιτῶν, vesp. 207, Eur. Med. v. 769 etc. ὠ'νήρ; vid. Brunckius ad Sophocl. Oed. in Colon. v. 1486, pariter atque ὠὐτὸς, cuius aliquot exempla infra afferam, licet Gregorius Corinthius in attic. 93 atticam crasin nuncupet,) quae scriptura a Dawesio in miscellan. critt. p. 123 ex inscriptione Sigea, ubi ΗΑΙΣΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΑ-ΔΕΛΦΟΙ legitur, commendata est, ita ut nunc in recentioribus editionibus praeter ἁ'νήρ etiam ἁ'γών, ἅ'νθρωπος, ἁ'δελφὸς, ἀὐτὸς, similia, ederentur pro ὁ ἀνὴρ, ὁ ἀγὼν etc. Cui testimonio accedit alterum Apollonii de coniunctionibus p. 495 in Beckeri anecdotis, ἄμεινον οὖν παραδέξασθαι Δωρικὴν μετάθεσιν τοῦ ε εἰς τὸ α, καὶ ὡς ὁ ἀνὴρ ἁνήρ, ὁ ἄνθρωπος ἅνθρωπος, οὕτως τὸ ἕτερον θἄτερόν ἐστι. Quam crasin ipsis pedestribus scriptoribus inferri vult Reisigius in coniectaneorum I, p. 182 propterea, quod Atticis dicere non liceat οὗτος ἀνήρ, sed οὗτος ὁ ἀνήρ. Equidem hancce crasin probari posse non negaverim, et poetas fortasse quosdam antiquissimos, quorum opera interierint, ita esse loquutos: attamen tragicorum dicendi rationem esse persuadere mihi non possum. Cuius iudicii argumenta haec sunt: primum enim addidisse veteres spiritum certe asperum constat, qua de re vid. Matthiae graec. gramm. §. 19. not., et Buttmanni prolix. graec. gramm. §. 6. p. 25, quod ipsum Sigea inscriptione probatur. Quod cum ita sit, cur quaero numquam in tragicorum fabulis ἁ'νήρ,

ἀ'γὼν et alia sic scripta reperiuntur? grammaticis, ut ex Apollonii verbis intelligitur, erasin illam cognitam habentibus. quo modo antiqua illa spiritus asperi signa H et ⊢ in contrarium lenem spiritum, neque in asperum transierunt? praesertim cum tragicorum graecorum fabulae per longum tempus et agerentur et audirentur, cumque in aliis, ut in αὑτοῦ et αὐτοῦ spiritus observaretur. Quae iam sufficerent ad infringendam novam scripturam. ἀ'νὴρ sive ἁνὴρ, ut nonnullis scribere placuit. Accedit alterum argumentum, quod ad omissum articulum spectat: articulus enim, qui in talibus ab editoribus desiderabatur, necessarius non est, quippe qui in aliis quoque simillimis a tragicorum exemplaribus saepissime abfit. Sic in Aiac. 807 ἔγνωκα γὰρ δὴ φωτὸς ἠπατημένη, Antig. 1282 γυνὴ τέθνηκε, τοῦδε παμμήτωρ νεκροῦ. Saepe πατὴρ caret articulo, ut in Aiac. 541 ὦ παῖ, πατὴρ καλεῖ σε. cf. vv. 548, 550 et Porso in praefat. ad Eur. Hecub. p. 37, atque μήτηρ Electr. v. 406, ἄναξ Antig. 1257, Trachin. 155, 274. cf. Schaeferus ad Oedip. in Colon. v. 1348, πόλις, vid. idem vir doctus ad Oed. reg. v. 630, στρατὸς Electr. 749, ἀπαντῶντες Aristoph. nub. v. 451, ἀρχαὶ ibidem v. 1198, ἄνθρακες Acharn. v. 348. Sic παῖς, τέκνον, ἄνθρωπος et masculino et feminino genere, vid. notata ad Aristoph. Lysistr. v. 936, δόμος, θεὸς, δαίμονες Philoct. 447, 462, βασιλεὺς, aliaque sexcenta sine articulo se obtrudunt in tragicis ceterisque auctoribus, qui omnes e lectitando Homero absentiam articuli tolerare didicerant. cf. Schaeferi meletemata critt. p. 4. Neque desunt

ipſius vocis ἀνὴρ etiam in obliquis caſibus exempla, v. c. Trachin. v. 55, 108, 150, Aiac. 59, 221, 1156 etc., quam ſaepe licet pronomine *ille*, noſtrisque *jener*, *er* vertendo reddere. Ipſi proſaici paſſim ſine articulo ἀνὴρ dicunt, ut Herodot. 3, 35. Πρηξάσπεα ὁρέοντα ἄνδρα οὐ φρενήρεα. cf. Wyttenbachius ad Platon. Phaedon. p. 257, Heindorfius ad eiusdem dialogi §. 108, Reiſigius in commentationibus criticis Oedipi Colonei v. 32, et Wolfius in analectorum I, 2, p. 458, qui ipſe proxima pagina quaerit, num mutent Daweſii ſectatores etiam ἕστηκ' ἀνὴρ in ἕστηχ' ἁνήρ, quin etiam conſulere, pergit, peritos licebit de vocabulis, quae iam aſperum ſpiritum gerunt, ἅρπαξ, ἁβρὸς, ἑπτὰ, ſi cui forte in Thebana fabula hoc dicere placuit: in quibus profecto ſpiritus ſpiritui inſidens facetum negotium fuiſſet. Cum Wolfio etiam Buttmannus hac de craſi recte dubitat in ampl. graec. gramm. p. 119 ſq. et ad Philoct. v. 40. Nominativo ἀνήρ, eandem vim cum ὁ ἀνὴρ habente, pro iambo uti evitarunt tragici, ne vox iam articulo privata etiam vocalis longae gravitatem amitteret, quod ipſum de aliis eiusmodi vocabulis dictum volo. At initium ſenarii nominativus ſaepe facit, (v. c. in Oedip. Colon. v. 1663 ἀνὴρ γὰρ οὐ στενακτὸς — ἐξεπέμπετο, cf. Trachin. v. 346, 1238, Aiac. v. 337, 343 etc.) qua in ſede ictus tangit ultimam, nomenque ipſum pro ſpondeo pronuntiari poteſt, ut fieri debet, ubi in arſi prior ſyllaba ponitur, qua vis eius augeatur. Ceterum per ſe iam paenultima anceps eſt, neque raro producitur, quod iam Lobeckius ad Aiac. v. 1181 in

carminibus et anapaestis melicis recte concessit. Quae licentia tamen latius extendenda. tragici nempe epicorum quantitatem in voce ἀνὴρ passim retinuerunt, ut iam Valckenaerio visum est ad Eurip. Phoeniss. v. 1650 et Brunckio ad Aristoph. vesp. v. 269. Neque desunt similium vocum productarum exempla, v. c. ἀεὶ, ἄρης, ἀΐω, ἀΐσσω etc., de quibus alio loco agemus. Sic servatur in innumerabilibus ferme versibus vulgata, quam ab ipsis tragicis poetis profectam esse omnia indicant. In Soph. Aiac. v. 1355 ὅδ' ἐχθρὸς ἁ'νὴρ, quod nunc legitur, longe superatur vulgato ὅδ' ἐχθρὸς ἀνήρ. Eodem modo in Eurip. Orest. 851 restituenda vulgata scriptura est ἀτὰρ τίς ἀγὼν etc., cuius loco Porso ἀτάρ τίς ἁ'γὼν dedit. Sic Soph. Electr. v. 1492 νῦν ἐστὶν ἀγὼν, Oed. in Col. v. 1148 χὤπως μὲν ἀγὼν, Eurip. Phoeniss. v. 597 μῆτερ, οὐ λόγων ἔτ' ἀγὼν, ubi vulgo contra metrum ἔστ' ἀγὼν legitur, Heraclid. v. 722 ὡς ἐγγὺς ἀγὼν, suppl. v. 754 ὧν δ' οὕνεκ' ἀγὼν, Hercul. fur. v. 1189 Ἥρας ὅδ' ἀγὼν, Aristoph. vesp. v. 534 σοὶ μέγας ἔστ' ἀγών. In Trachin. v. 434 ἄνθρωπος, ὦ δέσποιν', ἀποστήτω non corrigendum, neque ἄνδρες scribendum pro οἱ ἄνδρες in Aiac. v. 99, Electr. 1398 etc. Quibus argumentis adducor, ut tragicos omni atono articulo literae α per crasin mixto abstinuisse censeam, atque aut elisione usos esse, ubi fieri licebat, qua de re supra dictum est, aut abesse prorsus articulum epico et poetico more maluisse, quem praefixa litera τ, qua facilius cognosceretur, commisceri passi sint. Quocirca neque ἱατρὸς, ἱαχὴ, ἵος

usquam reperiuntur, quamvis θοἰμάτιον, θαἰμάτια, neque υἱὸς, ὕπνος, ὕλη, quamvis θοὔδωρ, θοὔδατος passim legas. vid. Lobeckius ad Aiac. p. 221, Elmsleius ad Eur. Med. v. 56, Seidlerus ad Iphig. in Taur. v. 335. Itaque cum negari crasis in ἅνὴρ ac similibus nequeat, certe plebeiam et communi vitae propriam iudicamus, ideo quoque tragicis aliisque poetis repudiatam, quod simul ὁ, ὅ, ἅ-ἀνὴρ inesse ei possent, tolerantibus haec minus politis vulgi auribus. Unde plebeiam dicendi rationem et in inscriptione Sigea et in Apollonii verbis contineri tibi persuadeas.

Ut ἅνὴρ, similia, ita etiam ἀὐτὸς pro ὁ αὐτὸς improbo, cum hoc frustra in libris quaerens, semper aut αὑτὸς aut ὡὑτὸς scriptum invenias, quamvis hoc ipsum rarissime, ut in Philoct. v. 521, Eurip. Alcest. v. 140, Troad. 1274 ed. Seidleri. Itaque ubicunque nunc ἀὐτὸς illatum est, restituendum censeo vulgatum αὑτὸς, tragicos in hac re epicis se accinxisse ratus, quibus αὐτὸς *is ipse* vel *idem* valet. cf. Schaeferus in melett. critt. p. 65, Matthias in gramm. graec. §. 472, 10. Sic nos quoque pronomina *er* et *derselbe* saepe confundimus. Exempla Sophoclis haec fere sunt: Electr. 917, Philoct. 119, 521, 1330, Oedip. reg. 459, 556, 1205, Antig. 929:

ἔτι τῶν αὑτῶν ἀνέμων αὑταὶ (pro αἱ αὐταὶ)
ψυχῆς ῥιπαὶ τήνδε γ' ἔχουσι.

Itaque in Aristophanis nub. v. 1185 αὑτὴ intactum relinquo, ab Hermanno in ἥυτὴ, a Reisigio in ἀὐτὴ mutatum. Insigne est exemplum, quod Soph. Philoct.

v. 500 legitur: εἰς σὲ γὰρ πομπόν τε καὐτὸν ἄγγελον ἥκω, quod non nisi audacia quadam ad normam grammaticorum redigi potest. Durius quoque, tenuem ubi praecedit literam in aspiratam commutare. Qua in re gaudeo Buttmannum habere socium, cuius verissima meo iudicio nota ad Philoct. v. 119 lectu est dignissima, quique etiam hoc observat, scholiasten ad Eur. Phoeniss. v. 927 ἀνὴρ ὅδ' οὐκέτ' αὐτὸς haec annotantem: ἐνταῦθα δὲ λείπει τὸ ἄρθρον ποιητικῶς, praepostere spernendum non esse. Vide ad illum locum Valckenaerium.

Mire et contra analogiam articulum cum pronomine ἕτερος, quo utuntur, aut cum forma dorica ἅτερος, correpto alpha, ut Ἄρταμις dorice pro Ἄρτεμις dicitur, per crasin in ἅτερος misceri maluerunt scenici poetae, cuius rei causa, nobis non satis cognita, frequentius in plebe auditum οὕτερος, aut aliud quid fuisse videtur. Postea invita grammaticae doctrina formata quaedam sunt, qualia fuere ὁ θάτερος et τὸν θάτερον, a tragicorum fabulis aliena, quibus tantum in usu est ἅτερος pro ὁ ἕτερος, ut in Eurip. Phoeniss. v. 1393 etc., ἅτεροι Iphig. in Taur. v. 325, θατέρου ibidem v. 249, θατέρῳ Hippol. v. 349, ubi vid. Valckenaerius. Ceterum cff. Thom. Magister v. ἅτερος, interpretes ad Gregor. Corinth. p. 302, 304 sq. edit. Schaeferi, Brunck. ad Aristoph. vesp. v. 841. praeterea Matthiae graec. gramm. p. 55, et Buttmanni ampl. graec. gramm. p. 121, ubi plura reperies. In Trach. 271 optimi libri θητέρᾳ dant.

Persequamur reliqua. Atque de nota illa crasi

praepositionis πρὸ cum vocalibus literis ε et α. vid. Matthiae graec. gramm. §. 45 not., et Buttmanni p. 123.

Tenuis litera ante aspiratam vocalem ut in elisione, ita in crasi aspiratur, quod probat scriptura ϑὤπλα, ϑοὔρματιον Antig. v. 397, ϑἀτέρου, χῷ, χἄτερος Eurip. suppl. v. 573. Vid. Seidlerus ad Eurip. Iphig. in Taur. v. 335, cum quibus comparari quodammodo possunt φροῦδος et φροίμιον.

Ambiguitatem quarumdam crasium quod attinet, v. c. τἀπὸ (τὸ, τοῦ, τῷ, τὰ - ἀπὸ), τοὐπὶ (τὸ, τοῦ-ἐπὶ), οὑμοὶ (ὁ, ὃ, οἱ - ἐμοὶ), οὑν (ὁ, ὃ, οἱ-ἐν), etc., de qua re consulatur Wolfius in analectorum p. 454, quamvis minoris diligentiae specimen prae se ferant, tamen iam ex ipsa proximorum verborum sententia, satis intelliguntur, ut recte observavit Reisigius in syntagm. crit. p. 23. Ceterum in quibusdam accentu distinctio fit, ut in κᾂν i. e. καὶ ἂν et κἀν i. e. καὶ ἐν, v. c. in Oedip. reg. v. 662 κἀν πόλει.

Neque propriorum nominum crasibus tragici abstinuerunt; qualis est οὑδυσσεὺς in Soph. Philoct. 572, aliaeque, in quibus ne quem parva vocalis offendat, hanc antiquam esse scripturam reputet.

Superest ut breviter moneamus, et crases saepe in libris elisionum instar scriptas inveniri imperitia grammaticorum scribarumque, et quamvis hoc rarius, quae crases non sint, harum prae se ferre speciem. Ita flagitante metro in Eurip. Orest. v. 852 pro τἀκεῖϑεν, τὰ κεῖϑεν, et in Soph. Aiac. v. 6 pro τἀκεί-

νου, τὰ κείνου scribendum est, recteque nunc scribitur. Vid. Valckenaerius ad Eurip. Phoeniss. v. 462.

Vertamur ad *synizesin* sive *synecphonesin*, quae cum contractione, crasi atque elisione ad *synaloephen*, commune omnis vocalium coniunctionis nomen, refertur. Nam cum in crasi et audiretur aure et oculis conspiceretur commiscendo orta nova vocalis litera, hic auditur illa quidem, neque tamen cernitur. Hoc ita institutum est propterea, quod vocabulorum natura, abiectis non auditis vocalibus, vix cognosceretur. Quod cum fieret et in una et in duplici voce, discriminis causa, quoniam eiusdem rei duo in promptu sunt nomina, illud genus synizesin, hoc synecphonesin vocare mihi placuit. quarum altera contractioni et syncopae, altera crasi et elisioni cognata est, ita tamen, ut tunc demum adhibita sit, ubi illa non poterant.

Frequens est *synizesis* iam in epicis Homeri aliorumque carminibus. vid. Thierschii graec. gramm. §. 149, Buttmanni prolix. graec. gramm. p. 110 sq., Matthiae graec. gramm. p. 911, Wolfii analecta I, 2, p. 447 sq., Spitznerus de versu graecorum heroico p. 179 sqq., frequens etiam in scenicorum fabulis, qua de re consulatur Hermannus in elemm. doctr. metr. p. 52 sqq. cuius exemplis haec Sophoclea quaedam addere liceat, quae pro corruptis habenda non erant iis, quibus synizeseos usus restringendus esse videbatur. Aiacis. v. 358 legebatur in libris

ἁλίαν ὃς ἐπέβας ἑλίσσων πλάταν,

et in stropha, v. 350

μόνοι τ' ἐμμένοντες ὀρθῷ νόμῳ.

Ibi si ἀλίαν disyllabum pronuntiatur, mutatione ἅλιον opus non est. Ibidem, vv. 608, 621 pro vulgata

τὸν ἀπότροπον ἄϊδηλον Ἅιδαν —
ἔπεσ' ἔπεσεν μελέοις Ἀτρείδαις,

nunc est scriptum ἔπεσ' ἔπεσε μελέοις. At librorum scriptura sana est, cum μελέοις bisyllabum sit. Versus sunt iambici. V. 704, 717 vulgo

ὁ Δάλιος εὔγνωστος —
Αἴας μετεγνώσθη,

ubi nunc e Suida et nonnullis codicibus μετανεγνώσθη receptum est. At Δάλιος bisyllabum pronuntiandum. In Oedip. reg. v. 866 δι' αἰθέρα dactylo par est et respondet antistrophico ἀπότο in ἀπότομον, v. 876. Quae synizesis defenditur exemplis ab Hermanno in elementis doctr. metr. p. 54 allatis, Aesch. Pers. 1043 δίαινε et suppl. 800 δι' ὑδρηλά. Ibidem v. 1108 Νυμφᾶν Ἑλικωνιάδων in νυμφᾶν Ἑλικωνίδων mutandum non erat, cum Ἑλικωνιάδων hic vox quinque syllabarum pronuntianda esset. Inde defenditur in Philoct. v. 1333 Ἀσκληπιάδων, quae vulgata scriptura videtur, et in Oedip. Colon. v. 1313 Ἀμφιάρεως, quod ibi trisyllabum est. V. 1360 dochmius est νῦν δ' ἄθλιος μέν εἰμ', voce ἄθλιος disyllaba, ut corrigendum ἄθεος non sit. In Antig. v. 527 optimi libri praebent φιλάδελφα κάτω δάκρυα λειβομένη, in quo versu anapaestico synizesis probatur exemplis Hermanni in libri laudati p. 53 collectis, cf. Reisigius in commentationibus criticis Oedipi Colonei v. 1355. In Trachin. v. 640 quod vulgo in libris extat, Πυλάτιδες καλέου-

τα; optime respondet antistrophico versui 648 λάφυρ' ἔχων ἐπ' οἴκους. In strophico enim versu καλέονται trisyllabum est. Huc pertinet ἐλεεινὸς et ἐλεεινῶς, quod utrumque apud tragicos quadrisyllabum quidem scribitur, sed trisyllabum pronuntiandum est. Vide supra. Neque ἰὼ ubi monosyllabum reperitur, in ω mutes necesse est. cf. Aiac. v. 610 ἰώ μοί, μοι, Electr. v. 121 ἰὼ παῖ, παῖ, Aiac. 901 ἰώ μοι, ut in Oedip. Colon. v. 519. Sic ἰὼ Παλλὰς in Trachin. v. 1032 et aliis locis.

Non minus usitata apud Atticos potissimum *synecphonesis* est. vid. Hermannus in elemm. doctr. metr. p. 55, quamvis ne ab epicis quidem prorsus repudiatur. Adeas Thierschii graec. gramm. §. 149, 5, Buttmanni graec. gramm. ampl. p. 118, Spitznerum ac Wolfii analectt. locis laudatis, ubi tamen exempla, in quibus longam monophthongum vel diphthongum brevis excipit, elisioni adnumeranda sunt. Per synecphonesin coalescunt fere haec: ἐγὼ οὐ, vid. Brunckius ad Oedip. reg. v. 332, et in addendis ad Aristoph. ran. v. 515, ἐγώ εἰμι et similia, idem ad Oedip. reg. v. 332 et ad Philoct. v. 585, μὴ οὐ idem in indice ad Aristophanem, et ad Oedip. reg. vv. 221, 993, Valckenaerius ad Hippol. v. 48 p. 169, μὴ εἰδέναι, Brunckius ad Oedip. in Colon. v. 1155, Seidlerus ad Eurip. Electr. v. 956, ἐπεὶ οὐ, Philoct. v. 446, Brunchius ad Aristoph. Lysistr. v. 273. Fortasse etiam καὶ εὐσταλὴς Philoct. v. 780, μὴ ἡμεῖς Aristoph. Thesmoph. v. 536. cf Reisigii syntagm. crit. p. 33, τοῦ οὐκ apud Archilochum, XVI, in Brunckii analectt.

Vol. I, p. 43. cf. Reiſigius ibidem, ἔα αὐτὸ Ariſtoph. Lyſiſtr. v. 945. Vid. Brunckius ad Ariſtoph. ran. v. 1243 et ad Soph. Oed. in Col. v. 1192, Wolfius in analectorum I, 2, p. 456, extr., τῇ οἰκίᾳ pro τῳκίᾳ, Ariſtoph. veſp. v. 827. cf. Reiſigii ſyntagm. p. 33. Excipiuntur diphthongi αι et οι, quippe quae ad eliſionem pertineant et craſin, praeterea ἐγὼ in ἐγᾦδα, ἐγᾦμαι et ἐγᾦχόμην, Ariſtoph. eccleſiaz. v. 550 (574). cf. Reiſigii coniectann. I, p. 309, et ſyntagm. crit. p. 33, quod tamen fortaſſe rectius per ſynecphoneſin ἐγὼ ᾠχόμην ſcriberetur.

Non deletur interpunctione ſynecphoneſis, cuius rei exemplum Wolfius in analectorum I, 2, p. 449 affert Ariſtoph. Theſmoph. v. 288 εἰ δὲ μή, ἀλλὰ νῦν λέγειν, niſi hoc potius ad prodeliſionem referas. Ceterum in pluribus dubia eſt pronuntiandi ratio, deficiente nos huius rei doctrina.

Finem faciat diſputatio *literae ν paragogicae*, de qua etiam nunc inter viros doctos dubitatur. Tamen Porſonem ad Eurip. Oreſt. v. 64 et Hermannum in libro, quem de emendanda ratione graecae grammaticae ſcripſit, p. 13 ſqq. ſequuti ſunt plurimi, quorum uterque ν paragogicum ſequente muta cum liquida, ipſeque Hermannus in fine verſus atque orationis, ut aptam iuſtamque pauſam conſtitueret, ponendum eſſe iudicavit. Neque male hi duumviri diſputaverunt, neque ego magnopere dubitarem, quin cum iis facerem, niſi quaerenti mihi hac de re aliter ſtatuendum eſſe viſum eſſet. Non enim magis Porſo, quam Hermannus codicibus in litera ν paragogica et

ſcribenda et omittenda parum fidei concedunt, qua in re aliter ſentio. Nam licet in ſingulis ſaepe deſerendi ſint, tamen ubi conſtant ſibi, criticorumque ratiocinatio ad alium nos ducit finem, quam libri, magna ſuſpicio naſcatur non ſatis veri iudicii neceſſe eſt. Atque ita eſt. Et producendi quidem vim illius literae quod attinet, non nego quidem, ubi brevis ſyllaba nullo modo vim longae accipere poſſit et tamen longa requiratur, in terminationibus, quibus ν paragogicum convenit, contra ipſos codices addendum eſſe, ut in Eurip. Oreſt. v. 12 ὦ στέμματα ξήνασ' ἐπέκλωσεν θεὰ, ubi vulgata ſcriptura ἐπέκλωσε θεὰ metro repugnat, pariter atque in Soph. Electr. v. 1219, quo ſenarius perperam exit in οὐκ ἔστι τάφος. At in arſi hexametri invitis veteribus teſtibus minime erat adiiciendum, quod Hermanno, aliis, placuit. Tum enim omnes breves accentusque expertes ſyllabae in arſi mutandae eſſent, quod fieri non licet. vid. Thierſchii graec. gramm. §. 147, p. 177 ſqq. Neque nego ante mutam cum liquida, quae non neceſſario praecedentem ſyllabam producat, addi illud ν licere. At cum in tota Graecorum lingua conſpicuum ſit conſonantium literarum copiam ac duritiem molliendi ſtudium, ideoque minuantur potius quam augeantur, cumque formae ἄμβροτος, φαεσίμβροτος etc. non tam metri quam gravitatis cauſa in gravi oratione adhibeantur, repugnare illi ſtudio ν paragogicum praeter neceſſitatem poſitum, et cum indole linguae quodammodo dimicare arbitror. Unde explicatur, quod plerumque in veteribus manuſcriptis

libris et editionibus tunc omittatur, ubi e novissimorum grammaticorum doctrina opus est. Quod ipsum haud leve argumentum. Tunc verum quidem, brevem vocalem ante mutam cum liquida saepius corripi quam produci, sed Porso, qui loco laudato: ubi verbum, inquit, in brevem vocalem desinit, eamque duae consonantes excipiunt, quae brevem manere patiantur, vix credo exempla indubiae fidei inveniri posse, in quibus syllaba ista producatur, Porso, inquam, rem nimis auxit, idemque fecit Erfurdtus, qui in nota ad Soph. Aiac. v. 1109 et in Koenigsberg. Archiv. III, p. 442 (vid. etiam Seidlerus de versibus dochmiacis, p. 21, 409) contra Lobeckium et pro Porsone multorum quae collegit exemplorum maiorem partem corrigere non dubitavit, quo ipso regula admodum incerta redditur. Ceterum cum anapaesticis versibus et dactylicis licentiam productarum brevium vocalium ante mutam cum liquida ipse concedat Erfurdtus, quidni etiam in senariis nonnumquam sibi hoc indulsisse tragicos credamus? praesertim cum alia quoque lyricis carminibus propria in hoc versuum genus introduxisse eos videamus. Porro cum in similibus syllabis a metricis probetur et productio et correptio, ut in μν, δμ, γλ, βλ; ab Erfurdto quidem ad Aiac. v. 1066, Hermanno in elemm. doctr. metr. p. 46, §. 7: quidni etiam in aliis eiusmodi concedatur? Denique ut in compositis vocibus brevis vocalis ante mutam cum liquida modo producitur, modo corripitur, (vide quos Hermannus libri laudati p. 45 nominat viros doctos) ita etiam

in fine vocis idem factum esse perquam est probabile. Sic ante φρ in Aiac. v. 1120 σμικρὰ φρονεῖν, Aesch. Pers. 779 νέα φρονεῖ, (cf. Lobeckius ad Aiac. v. 1109) Aristoph. nub. v. 189 ἔτι φροντίζετε, extraque iambos in Soph. Electr. v. 147 ἀλλ' ἐμέ γ' ἁ στονόεσσ' ἄραρε φρένας et in Trachin. v. 984 βάρος ἄπλετον ἐμμέμονε φρήν. De κλ vid. Seidlerus, quem legi iubeo, ad Eurip. Electr. v. 1053. Praeter ea, quae in Erfurdti disputatione frustra mutata sunt, quaeque facile cognoscuntur, magna extat exemplorum copia, in quorum plurimis ν paragogicum libri respuunt. Sic in Antig. v. 897 ἐλπίσι τρέφω, ibid. v. 1107 ἄλλοισι τρέπε, Philoct. v. 304 τοῖσι σώφροσι βροτῶν. cf. Lobeckius ad Aiac. v. 1114. Neque in melicis ν paragogicum ante mutam cum liquida ponendum erat, cum in his maior esset, quam in iambis licentia. Itaque in Sophoclis Electra haec sunt perperam additi ν paragogici exempla, v. 147 ἄραρε φρένας, v. 669 ἀπέστειλε βροτῶν, 860 πᾶσι θνατοῖς ἔφυ μόρος. Quod si recte iudico, tum demum, ubi insolentius metrum est, litera illa paragogica ad producendam syllabam addi solebat, ubi notum et solitum, ut iambicum, trochaicum, anapaesticum, dactylicum, dochmiacum et alia, tamquam inutilis a poetis plerumque omittebatur. Ex exemplis enim et graecae linguae ingenio colligere mihi videor, neque temere illa litera Graecos usos esse, et libentius omisisse quam addidisse. Cum enim brevis vocalis ante mutam cum liquida producta concederetur, quid est quod addatur ν paragogicum? neque umquam puto ante στ in libris legi-

tur, quae literae sufficiant ad producendam praecedentem brevem syllabam, et faciant, ut σὺν in compositione ν finale abiiciat, ut in συστέλλω, aliis. Quare in Soph. Electr. v. 458 vulgatam χερσὶ στέφωμεν, ab Erfurdto in χερσὶν στέφωμεν mutatam, recte Hermannus in sua editione restituit. Sic in Antig. v. 509 perperam Erfurdtus in editionibus suis (cf. addenda ad minorem editionem) contraque libros scripsit ὑπίλλουσιν στόμα. Tamen ubi ante mutam cum liquida in optimis codicibus illa paragogica litera legitur, equidem non deleo, quamvis non intrudam contra libros.

Etiam in fine versus et sententiae ν illud e superioribus rationibus vulgo in libris omittitur, quibus invitis addendum non duco. Perperam igitur in Electr. v. 75 ὅσπερ ἀνδράσιν Μέγιστος, v. 279 κατέκτανεν, Ταύτῃ, 441 ἐπέστεψεν· Σκέψαι, 613 ὕβρισεν, Καὶ, 967 βουλεύμασιν, Πρῶτον, 1187 ἄλγεσιν. Electra: καὶ μὴν etc., 1425 ἐθέσπισεν. Electra: τέθνηκεν, Philoct. v. 161 ἄπεστιν; Neopt: δῆλον, ab editoribus contra codices additum nunc legitur. Elegantiae tamen atque euphoniae causa in fine sententiae, nova sententia a vocali incipiente, in libris adiectum reperimus, ut v. 409 ἤρεσεν. Chrysothemis: ἐκ δείματος, v. 989 πεφυκόσιν. Chorus: ἐν τοῖς τοιούτοις, 1465 τοῖς κρείσσοσιν. Aegisthus: ὦ Ζεῦ. Rarissime in fine versus, sequente consonante litera ν paragogicum libri praebent, quod tum, accedente optimorum librorum auctoritate, servandum iudico. Ita in Trachin. v. 465 Aldina et Brubachiana editio διώλε-

σαν, καὶ γῆν exhibet, ceteri libri διώλεσε, καὶ γῆν. Sic in Oedip. Colon. v. 1052 βέβαιεν Προσπόλων gravitatis et antistrophici versus causa ex Aldina editione addendum pariter atque e vetustis libris. Non minus Philoct. v. 1468 ἐπέκρανεν. Chor. χωρῶμεν. Cum in fine versus brevis syllaba permissa sit, neque ut videmus, de industria evitetur: neque in ν paragogico adhibendo liberales fuerunt poetae, neque nimio in fine versus constituenda paulla est, nisi simili sententia, recteque ipse Hermannus in elementis doctrin. metric. p. 119 haec dicit: in quibus exemplis omnibus pessime sensui consuleret, qui in fine versus magis, quam ubi interpunctiones iubent, voce consistendum putaret. Ideo quoque displicuisse ν paragogicum poetis videtur, quod accentu in antepaenultima posito, eaque litera ante simplicem vel duplicem consonantem addita, ultima syllaba tanquam longa pronuntianda esset, quod ipsum doctrinae accentuum quodammodo repugnat. neque apud pedestris orationis auctores sequente consonante ν paragogicum usurpatur, certe rarissime et tunc interposita interpunctione. Neque cum Hermanno fecerim, qui in libro de emendanda ratione graecae grammaticae p. 23 finem Thucydidis libri secundi, tertii et quarti, ubi vulgo ξυνέγραψε, in fine quarti autem in quibusdam codicibus ξυνέγραψεν reperitur, illa litera locupletari iubet. Omnino quod nunc, ut supra est monitum, in σὺν et ξὺν, in ἐς et εἰς aliisque recte intellexerunt critici, hoc idem in ν paragogico iis faciendum esse videtur, ne ratiocinatio et ficta regula

plus valeant, quam veterum librorum teſtimonia. Neque obliviſcare in talibus multum pendere a ſingulorum auctorum arbitrio, quod plerumque e codicibus tantum manuſcriptis intelligatur, neque ſibi illos ſatis conſtitiſſe.

Vix eſt, quod addam, illas quaeſtiones dialecti non tam ad melica carmina, quam ad dialogum ſpectare, cum illic multo maior formarum varietas, hic minor atticiſmi neglectus concederetur.

Quamvis haec multis fortaſſe mira ac ſingularia, ne paradoxa dicam, videantur, quae ex parte quidem vehementer abhorreant a clariſſimorum huius temporis grammaticorum et criticorum praeceptis: tamen quae eſt eorum humanitas, ea tamquam fructum noſtri tragicorum ſtudii, quod illa ipſa humanitas tolerari certe iubet, fore ut benevolo animo accipiant, certiſſime confiſus ſum. Ceterum ne quis brevitatem huius commentationis miretur, ſic habeto, antea praefationis loco eam Sophoclis fabulae cuidam praemittere mihi propoſitum fuiſſe, nunc certas quasdam ob cauſas conſilio illo mutato ſpecimen noſtrarum Sophoclis curarum edere placuiſſe, cum per ſe illa totum quoddam efficere videretur.

Quam maxime ab initio inveneris interpunctionis aliorumque quorumdam inconſtantiam, typothetarum potius pertinaciae, quam meae ipſius levitati tribuas. Alia ipſe velim corrigas.

[illegible] bilden die Handschriften auf [illegible]
Matth. zu Eurip. Hec. 36. Phoen. 436.
Zu den Formen [illegible] hätte Matth.
zu Eurip. Orest. 69 einen [illegible]
Elmsley zu Bakchen. 652. 1299.
bei den mit [illegible] anfangenden Wörtern [illegible] Matth. zu Eurip. Hec.
18. Elmsley zu Med. 191. [illegible] εὖρον [illegible] Elmsleyische [illegible]
Lobeck zu Ajax. [illegible] Elmsley zu
[illegible] zu Aj. 1049, [illegible]
Iphigenien [illegible] S. 300.
[illegible] S. 14. [illegible]
[illegible] Elmsley zu Med. 542. über [illegible]
Matth. Orest. 288 [illegible]
[illegible] Soph. Electr. 168. 313. Aj. 564.
[illegible] Aj. 450. [illegible] Elmsley zu O. T. 196 [illegible]
[illegible] Reisig zu O. C. 1564. Wunder [illegible] zu Soph. Phil.
35.
Zu [illegible] auf [illegible] Matth. zu Phoen. 953. Eurip.
Hec. 1143. Bekkers Anecd. Gr. 411, 28.
Ueber den Ausfall des Augments in den Dialogen Hermann zu
Eurip. Bacchae S. XII ausführlich
Die 2te [illegible] S. 27 [illegible]
[illegible]
[illegible] postulation [illegible] Ellipsis.
Soph. Phil. 933 [illegible] Elmsley zu O. T. 1522. u. Eurip. Med. 56
Gegen die S. 31 [illegible] Reisig [illegible] 1. 27. Elmsley
zu Eurip. Hec. 460. Med. 35, [illegible] 7. Soph. Trach. 72.
[illegible]
[illegible] Soph. Trach. 350. Meineke zu Menander
333, 578. Welcker zu [illegible] 384. Fragm. [illegible]
8. 686. [illegible]
[illegible] Lobeck zu Aj. 191 [illegible]
[illegible] Hermann zu Trach. 216. [illegible] Tauris
Bibliothek [illegible] Homer [illegible]
Il. 20. 469. Soph. O. C. 879 [illegible]
[illegible] Aj. 291 Herm. Eurip. Androm. 28 Matthiae
Electr. Eurip. Med. 56. Wunder [illegible] Phil. 96.

[illegible] accus. [illegible] mit doppelt[illegible] Accus. wie Il. 9, 113. So steht in
Stephan. Thesaur. [illegible] [illegible] Theismann [illegible] [illegible]
[illegible] Il. 4, 341 [illegible] [illegible] Homer.